

32163

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 13-వ తేది సోమవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ పంచమి

సంచిక 3౪
No 34

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుపుష్కల
బాపును. పార్శ్వపునోష్ణల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
నాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

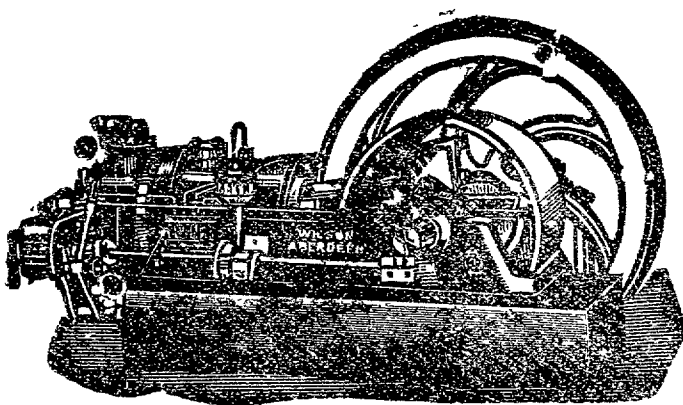
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఎల్విన్ క్రాడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో ప్రార్థన.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగి చెట్టిపేటి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు కెమిక్స్ ట్రైపు
లోను, కోల్లు స్టేషింగు ట్రైపులోను 7
గుర్రములు హార్సు పవరుమొదలు 56
గుర్రముల హార్సు పవరువరకు యెల్లప్పు
డు స్టాక్ లో సిద్ధముగా నుండును.
ఆర్మీ సామానులు చాలా బలముగాను,
టెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రా
డాయిలు కిచ్చు ఆతిస్వల్పము. యెం
పైరు యింజనుతోనైనను ఆతి స్వల్పక
ముగా పనిచేయును ధరలు ఆతి
సరసము.

39

ఒక ఆదర్శనీయమైన

సహకారపద్ధతి

మివర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య
యెట్టేటు మున్నగువాని నిమిత్తము

వడ్డీలేకుండా ఋణములు

రు. 5,000 వరకు.

ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు

చేయవచ్చును

ప్రవేశమును రూ 1/- మాత్రమే
ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లింగ్గీ ఫోలోనే వ్రాయవలెను.
అడ్మినిస్ట్రేషను ఫారముకొనుటకు, తదితర వివరముల
కొనుటకు అ. 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINE & Co.,
Managing Agents,

Ferozepore City

(Punjab.)

తంజివిలాసము:-

మెసర్సు ఏ.పి. వైన్ అండు కో

స్టోవ్

మేనేజింగు ఏజంట్సు

ఫోను నెం. 222.

ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

వెల స్వల్పము!

ఫల మధికము!!

చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన సులూచ
నములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలనమర్థము.

వెట్టు-ఎండు వైరా, గడియారములు నమ్మకముగా
ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును

యిప్పుడి చలమయ్య, తెనాలి.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వాయింటితే ధరలు సరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపించబడును. కాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జప్తులివ్యాపారం, మహల్ పేధి, మధుర.

4908-2-3

28-4-29 చాగల్లు	397-15-6
చేవరపల్లి	506-5-8
దొమ్మేరు	500-0-0
కొవ్వూరు (310-లాలాజీనిధి)	948-18-6
ఇసుకపల్లి, పంగిడి	4-11-8
దారిలో	5-2-0

2357-15-6

24-4-29 మొ 28-4-29 వరకు 5 రోజు	
అలోను పశ్చిమగోదావరిలో జమ	29312-7-7
తూర్పు కృష్ణ	
దరిమిలా వనూలు	20-0-0
తూర్పు గోదావరి	
దారిలో వనూలు	90-3-5

విశాఖపట్టణంజిల్లా

విశాఖపట్టణం	3081-6-9
-------------	----------

5549-9-8

29-4-29 సోమవారము మానసము

30-4-29 భీమునిపట్నం	116-0-0
రెడ్డిపల్లి అగ్రహారం	116-0-0
జొన్న వలస	722-0-0
విజయనగరం	2986-14-4
భీమసింగి	116-0-0
కొత్తవలస	29-0-0
భీమలి	10-0-0
సింహాశలం	123-12-0
సబ్బరం	10-9-0
చౌడవరం	1142-5-0

5372-8-4

2-5-29 అనకాపల్లి	2262-7-9
విశాఖపట్టణములో దరిమిలా	
వనూలు	52-4-0
కొక్కిరాయిపల్లి	18-2-8
ఎలమంచిలి	180-0-0

2507-14-0

2-5-29 ఏటికొప్పాక	1167-11-8
కైలాసపట్నము	1127-0-8
నక్కపల్లి	116-0-0
గొడిచెర్ల	36-5-10
విశాఖపట్టణంజిల్లాలో	
లభించినవగల వెల	700-0-0

3147-1-4

28-4-29 మొదలు 2-5-29 వరకు	
4 రోజులలోను విశాఖప	
ట్టణంజిల్లాలో లభించిన మొ.	14108-14-5
పశ్చిమగోదావరి	
దరిమిలావనూలు	0 4-0
గుంటూరుజిల్లా	
దరిమిలావనూలు	46-8-0

9-5-29 ఎంగుండ్డియా ప్రకారము	3193-18-4
24-4-29 మొదలు 2-5-29 వరకు 8 రోజుల	
లోను వనూలున మొత్తము.	48398-5-5
దీనిలో కేడా	90-0-0

48308-5-5

2-5-29 ఎంగుండ్డియాలో తెలుపబడిన మొ.	111658-9-7½
------------------------------------	-------------

9-5-29 పేదే ఎంగుండ్డియా ప్రకారము	
2-5-29 పేదే ఆఖరుకు ఆంధ్రరాష్ట్రమున	
లభించిన మొత్తము	154961-15-0½

జిల్లాలవారి వివరములు

పశ్చిమ కృష్ణ

18-4-29 ఎంగుండ్డియా	20970-2-5
25-4-29 డిటో	2120-14-6

28091-0-11

తూర్పు కృష్ణ	
25-4-29 డిటో	28860-1-8
9-5-29 డిటో	20-0-0
	28880-1-8
గుంటూరు	
25-4-29 గుంటూరు	18868-6-8
2-5-29 డిటో	27758-4-10½
9-5-29 డిటో	46-8-0
	48668-3-6½
పశ్చిమగోదావరి	
2-5-29 డిటో	12855-18-6
9-5-29 డిటో	29132-11-7
	41988-9-1

విశాఖపట్టణం	
9-5-29 డిటో	14108-14-5
తూర్పుగోదావరి	
9-5-29 డిటో	90-3-5
	మొత్తం. 154822-0-7½
2-5-29 డిటో లో వివర	
ములు లేని హెచ్చు	229-14-5
మొత్తము	229-14-5
9-5-29 డిటో వివరములు	
లేని తక్కువ మొత్తము	90-0-0
	189-14-5
	154961-15-1½

(మో. క. గాంధీ, ఎంగుండ్డియా 9-5-29.)

తరుణము మించిపోకమునుపే మీతలవెండ్రుకలగురించి తగుశ్రద్ధ వహించుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిచుచున్నంతవరకు ఆలసింపకుడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యవశ యని గ్రహించుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను సేటినుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విష
సుగా నుండుటకుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెదరెక్కలవలె
నిగనిగలాడించును. ఈసులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షించుడు. మీవెండ్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధి
కృము గలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను,
దుకాణాదారులందరినంద్రును, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరినంద్రును దొరకును. మీయూరివర్తకులయొద్ద కొనుపప్పుడు,
కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ అ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట ముఖ్యము.

మీదుస్తులమీదగాని, జేటు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆప్లోడిట్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహర మైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెనజల్లి
నట్లునర్చును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆప్లోడిట్ బహారు
లప్పు మరెద్దియు కావరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించుడు.

½ ఔన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
¼ " " "	" 1-4-0
1 డ్రామ " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కాడ్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

90

285, జుమ్మామసీదు మాార్కెటు, బాంబాయి. నెం. 2.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు

లోకమయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆతేపకరవస్తువు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని
విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీళ్ల స్వభా
వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మం
దము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల
యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణకాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను
నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంగు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపాసపత్రమును చూడుడు. 300 మాత్రలు
గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0.
12 సీసాలు రు 2-18-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాసు.
ర కృష్ణుని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపును.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంచీవివంటివి.
6 ఔన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్ర దేశ పర్యటనము

గోదావరియంతయు గలిసి లక్షలయిదువేలు
విరాళములు

తూర్పుగోదావరిలో రూ 58,000.

మే 2 వ తేదీ నుండి 8 వ తేదీ వరకు గాంధీమహాత్ముడు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోనుండి మహాత్మాగాంధీ సంచారము గావించెను. సంచారము 800 మైళ్లకు దాటెను. సుమారు 40 మైళ్లు గోదావరినది మీద ప్రయాణము పడెను. నగదు వసూళ్లు రూ 44500 వరకు నుండెను. అందు రూ 500 సుమారుగా లబ్ధపత్ రాయనిధికిని, శేషము ఖద్దరునిధికిని అయియుండెను. రమారమి రూ 8500 నిలువగలగల, యితర ఆలంకార వస్తువులు యివ్వబడెను. సుమారు రూ 5,000 కిప్పుతు గల 8 యకరముల భూమి మహాత్మునికి సీతానగరములోని సత్యాగ్రహశ్రమమునకు ప్రత్యేకించి యివ్వబడెను. కావున మొత్త విరాళములు రూ 58,000 లుండును. పశ్చిమగోదావరి మండలములోను ఆరుకోట్లలండి సుమారు 200 మైళ్లుప్రయాణము చేసి సుమారు అంత విరాళములను మహాత్ముడు గ్రహించెను. నగలు, భూములు యానప్పును కలిపి రూ 52,000 అగును. మొత్తము గోదావరి మండలమునందు గలిసి రూ 1,05,000 ల విరాళము లొసంగబడెను. ఇది తక్కినజిల్లాలన్నియుకలిసి యిచ్చినమొత్తమునకు స్వల్పముగా తగ్గియుండును. యావత్తు విరాళములు ఉత్తరసర్కారులంతలో చేరినది. రూ 2,12,000. అందులో నగదు రూ 2,02,000 లుండును. పశ్చిమగోదావరిలో 46 స్థలములను తూర్పుగోదావరిలో 61 స్థలములను మొత్తం 107 గ్రామములలో మహాత్ముడు గౌరవింపబడెను. మహాత్ముడని ప్రజోత్సాహమునకు మితములేదు. అందులో నొకవాని పశ్చిమగోదావరిలోనే అమిత విజృంభణము కానవచ్చెను. గురువూడి, భీమవరములోని 80 వేల మహాజనుల సమావేశము మరెచ్చటను జరుగలేదని చెప్పవచ్చును. ఆతొలగా కాలలో వేలవేలు మహాత్మునియెడల భక్త్యావేశపు పరుగులు, పాదసేవలు చెప్ప నశక్యము. తూర్పు మండలములో మోతాదు గానుండెను. కాని అంత మిక్కిలియగుగానరాదు. మొత్తము మీద గోదావరి మండలము మహాత్మునికి సంతుష్టత దాయకముగా నుండెను. అందును తూర్పుమండలమున సదాహాసదనముతో శరీరమున కెట్టి యలసటయును లేనట్టి పర్యటనము చేసెను. నిజముగా యీ మండలమున ప్రయాణము తక్కిన జిల్లాలలోకన్న మహాత్మునింటి వీడలేరనునను శ్రమదాయకమనియే చెప్పవలసియున్నది. అయినను నాకేనడక హాయిగానున్నది. నాకేవత్తుగట్టు ఎక్కువయిన దిగులయు నొకకట్టుయ్యేలోనిదికాదు. నాకేనాటి ప్రాతఃకాల పాదసేవలను ఆనందకాయకము, అనియిట్లే ప్రతిన మయమునకు తోటియనుచునొకరు దేభక్త కొండరాజీతోను కులాసాప్రసంగము చేయుచుండెడివాడు. పశ్చిమమండలములోను యితరజిల్లాలలోను మోతారుబండి ప్రయాణము తప్పవనియే కటిలేదు. కాని తూర్పుమండలములో నొక్కమోతారు బండి యేకాదు. నీటిమీద నావప్రయాణము, స్త్రీచరుమీద ప్రయాణము, చెండెడలబండిమీద ప్రయాణము చివరకు కాలినడకయు యిచ్చాపూర్వకముగా గావించెను. యిచ్చాపూర్వకము కావన నడకకు పోలీసువారు బాధ్యులని చెప్పవలసి యున్నది.

9 వ తేదీ యుదయమున సీతానగరమునుండి నడుచునను రమలేకుండ పోలవరమునకు ఏర్పాటుచేయబడగా, పురమోత పట్నమునుండి నానిగాని స్త్రీ మరుగాని వెళ్లకుండా ఆ నానికు లను పోలీసువారు శ్రమ పెట్టిరి. అందుచేత పురుషోత్తవట్నం వెళ్లకుండ, సీతానగరమునుండి గోదావరికేవువద్ద కొకమైలు మైగా మహాత్ముడు నడువవలసివచ్చెను. ఈ యుదయమున నిట్టి చక్కని హృదయోల్లాసకరమగు ప్రాతఃకాల పాదసేవలను కలుగజేసినందులకు దేభక్తుని సంభాషణసందర్భములో మహాత్ముడభినందించెను. ఇందులకు పోలీసువారి నభినందించలేనని మృదుకరనిది.

ఆలమూరుకేవువద్దను, సీతానగరముకేవువద్దను, ఎక్కవల సినచ్చిన గోదావరిగట్లకంటే, పోలవరంవద్ద గట్టు ఇంకను ఎత్తైనవాలు తక్కువయై నిలువుగానుండెను. సుమారు 60 అడుగులం దున్నప్పుడు, దీనినిగూర్చి మహాత్ముడును, ఆయన ఆధ్యాత్మియును ఎక్కిరిగిరి. జీవితములో నిట్టియనుభవము, గోదావరినది తీరాను

భవముండలేనగదా! ఆరోజు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు సీతానగరం ఆశ్రమమునుండి బయల్దేరి గోదావరికి మోతారు బండిమీదనుచ్చిరి. కాలు నెత్తి మిడమిడ గాలుచున్న సమయము. పాదకావలములేనివారిభాగము చెప్పనలవికాదు. మహాత్ముడు తన పాదకలతో నెట్లెట్ల ఎత్తునుండి నీటివద్దకు దిగి స్త్రీ మరు ఎక్కిరి. పాపమా కష్టారిబాయిగారికి పాదకలపంపించు సమయములో ఆ మే చేచియుండక నెంటునే దిగి నాగెను. కాళ్లకత్తితోంచరగలిగెను. అంతలో శ్రీమద్భక్తి లక్ష్మీనారాయణగారు నిమిషమాత్రము లో గట్టున కెదురేసి ఆమెపాదములకడ తన యుత్తర్యమును బడవైచెను. అయిప్రమున తెలుపుచు, శ్రుతికాలమున నాయుత్తర్యమున పాదములనాని, నెంటునే నీటివద్దకు చేరెను. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును వృద్ధులు. ఆయనయును యిట్టిశ్రమల కోర్చి మహాత్మునితో సంచారముచేయుట ప్రశంసనీయము. ఆయనకు నిజశ్రమ తెలియదుగాని మహాత్ముడేమి శ్రమనందుచున్నాడోయని అనుక్షణము యోచించుచుచునారు కాని మహాత్మునకును యిట్టివినియు వినోదము లయ్యెను.

6 వ తేదీ రాత్రి రాజ్‌పూరులో బహిరంగ సభయైన నెంటునే మహాత్ముడు గన్నవరం 9 మైళ్లువెళ్లి అచ్చటి అక్కిడవ్వు మీద (నీరులేని) కాలువగుండా మోతారుమీదవెళ్లి ఆలి విశ్రాంతిగృహములో రాత్రికి విశ్రమించెను. మరునాటి యుదయముననే విశ్రాంతిగృహమునుండి బయటికివచ్చి అక్కిడవ్వుమీద నడచెను. ఈ ప్రాతఃకాల పాదసేవలను ఆయన కెంతయో హాయిగా నుండెననిది.

8 వ తేదీ యుదయమున రాజమహేంద్రవరమునుండి సీతానగరమునకు బయల్దేరుటకుముందు దామెల్ల రామారావు గారి చిత్రకళాశాలను దర్శించిరి. ఆసమయములో మోతారు బండి వచ్చుట ఆలస్యమైనది. మోతారుదులకు? నేనిట్లునే సీతానగరం నడిచివెళ్ల గలుగుదును. పోదామని మహాత్ముడు చిత్రకళాశాలనుండి నడువసాగెను. అట్లొకమైలు మ్యూజియము వరకు నడచెను. దేభక్తుడు మోతారును తీసుకురావలసినదని నిమిష నిమిషమునకును కబుర్లు పంపించుచునే యున్నాడు. కాని మహాత్మున కాయుషఃకాలమున నడుచుట ఆనందదాయకముగా నుండెను. ఆనందమును భంగపరచిన వొకటియే, అది పురపీఠల కల్పవృక్షము, దుర్వాసనయు, స్వయముగా నడచుటవలన గదా యింతయు చూచుట గల్గినది యని మహాత్ముడునుడిచెను.

గాంధీ సంచార కార్యక్రమము గోదావరి డెల్టా యావత్తు పరివేష్టించెను. తూర్పుమండలములో మెట్టప్రాంతములతిక్రమించెను. ఏజన్సీ, అరణ్యప్రాంత హద్దులకు సమీపించెను. గాంధీ మహాత్మునికి తగు తీరికయే యున్నయెడల, జాతీయ రాష్ట్ర

పతాకము యింకను ఎగురని కొండప్రదేశములు గూడ మాడ గల్గును. భద్రాచలము వరకును వెళ్లి కల్లినయెడల కొండవారలు, కోయలు మున్నగువారు మహాత్ముని ప్రభాగాం గల్గియుండురు. ఆయనయొక్క ప్రతిభా విశేషమువలన కొంత క్షయపితాదము వీడుటకును, దురలవాట్లు తగ్గుటకును, జాతీయ భావము లించుక యందురించుటకును గారణమై యుండును. కాని అట్టి భాగ్యము కలుగలేదు.

మహాత్ముడు పోలవరం మహాసభలో, “ముందునే జెప్పు మాటలు మీరు పూర్తిగా వినండి, మీ విరాళము సంగతి తరువాత చూడవచ్చును. నా కిచ్చినను సరే యిచ్చుకపోయినను సరే తగవులేదు. నాకదికాదు ముఖ్య” మని యనెను. నిర్భయత్వము గల్గి యీశ్వరునిపై భారమువైచి జీవితము నడుపుకొన వలెనను హితమును అప్పటివారికి తెలియజేసిరి. మానవుల కేరికిని భయపడ నావశ్యకము లేదనిరి.

మహాత్ముని సంచార విషయములలో మరికొండు ముఖ్య సంగతులు గలవు. దోనకాయల పల్లిలో 17 వ తేదీ సాయం కాలమున జరిగిన సభలో నేపాలులో జన్మించిన 18 సం|| ప్రాయము గల నొక బాలుడు మహాత్ముని సమీపించి, తనకేమియు ఆధారములేదుగాన ఆయన ఆశ్రమములో నుంచుకొనవలసినదని కోరెను. అతి ముదముతో మహాత్ముడునరేయని సీతానగరములో తనను మాడనలసినదనినెను. మరునాడు సీతానగరము వచ్చెను. ఆ సీతానగరములో ఆశ్రమమునందే ప్రస్తుతముండి విద్యా బుధులు పొందవలసినదనిరి. సీతానగర ఆశ్రమము మహాత్మునకు ఆహ్లాదకరముగా నుండెను. అచ్చట జరిగిన ఖద్దరు ప్రచారకుల సమావేశమును ప్రాముఖ్యత వహించెను. వారికి ఖద్దరు అభివృద్ధిని గురించి చేసిన హితబోధ నూతన హెచ్చరిక గలిగించెను. తగు మాగ్గము త్రొక్కి స్వాధ్యాయముగా పనిచేసి చూచినట్లుయితే దనమునకుకొడు ప లేదనిరి.

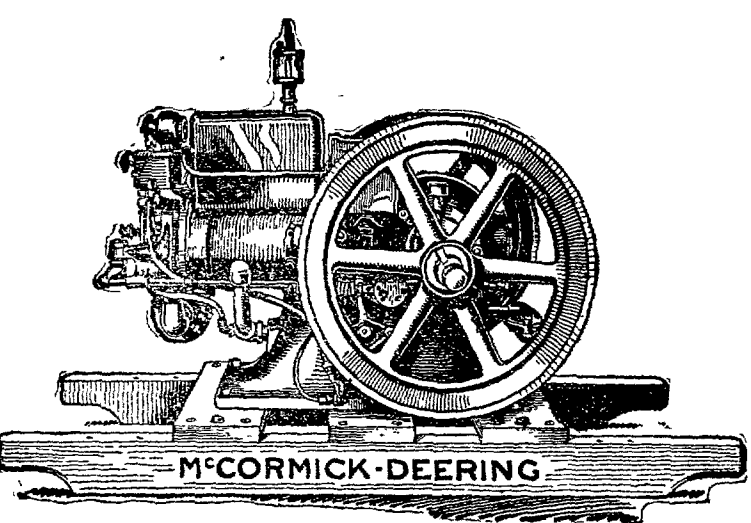
మహాత్ముని సంచారము జిల్లాలో నూతనోత్సాహ ముద్భవింపజేసినది. ఈ యుత్సాహమును పురకొల్పి కార్యరంగము లో దిగి స్వరాజ్యముహాప్రయత్నమునకు సిద్ధము చేయుచు నవకాశ మేర్పడినది. ఇందులకు ప్రముఖులైనవారు నడుము కట్టి కార్యక్రమమును చురుకుగా నడిపింతురని మహాత్ముడు మిక్కిలి విశ్వసించుచు తూర్పు గోదావరినుండి వెడలిరి.

కావలెను

ప్రపంచమునందుగల భీమాకంపెనీ లన్నిటిలోను మిక్కిలి పెద్దదైన భీమాకంపెనీకి బరంపురం, విశాఖపట్నము, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలకు జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను. చక్కగాపనిచేయువారికి మంచిలాభముగలదు. పలుకుబడిగల వారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

"M" C/o THE ANDHRAPATRIKA,
P. B. No. 212, Madras

ఇంటర్ నేషనల్ కెరోసిన్ ఆయిల్ ఇంజనులు

1½, 3, 6 అంపు 10 హెచ్. పి.

వ్యవసాయ సంబంధమైన పారిశ్రామికసంబంధమైన, పనులకు తగినది.

బొంబాయి
కలకత్తా

VOLKART
ENGINEERS

తూర్పుకుడి
కొచ్చిన్

అర్చినియన్ ఏజి మద్రాసు.

మదరాసువార్తలు

అవడి ఆరోగ్యశ్రమము:—ఈ యాశ్రమపాపణారంభ కడపజిల్లాబోర్డువారు రూ 25 లు ఒసగిరిని వి. కృష్ణస్వామిగారు వ్రాయుచున్నారు.

సవరణ:—10-5-29 లేది శుక్రవారం పత్రికలో 8 పేజీలో ప్రచురించిన డౌడెన్ అండుకోవారి వేలం నోటీసు నందు 8 లైనులో “దావాలో” అనుపదవారత “6-2-29 లేది” అని ఉండవలెను. చదువరులు గ్రహింతురుగాక.

11-5-29 లేది శనివారం పత్రిక 9 పేజీలో ప్రచురించిన డౌడెన్ అండుకోవారి వేలంనోటీసునందు 9 లైనులో బుధవారమునాడు తరువాత “సాయంత్రం 4 గంటలకు” అని చేర్చవలెను. చదువరులు గ్రహింతురుగాక.

ఒక సవరణ:—మద్రాసు హాయికోర్టు పైలునందు గల సి. ఎస్. నెం. 667/1918 దావాకు సంబంధించిన మద్రాసు, టంకశాలపీఠముందు గల 247 భవనము సదరు భవనము వద్దనే మెసర్యుడవుడకో వారు 21-5-29 బుధవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు బహిరంగవేలము వేసి విక్రయించబడునని ప్రచురించుటకు బదులు సారబాటున బుధవారమునాడు బహిరంగవేలంవేసి విక్రయింతురని ప్రచురించబడినది. మాపత్రికా పాఠక మహాశయులు తెలిసికొన ప్రార్థితులు.

మదరాసు శాసనసభ

చెన్నపురి శాసన సభలో రాబోవు ఎన్నికలకు కాకినాడ పట్టణము తరఫున పెక్కెండ్రు మిత్రులయొక్కయు, వోల్లయొక్కయు ప్రోత్సాహముచే నేను నిలువదలచితిని. సామ్యవాదపక్షమువలంబించుటయు పురోభివృద్ధికిని సామాన్యజనోపయుక్తంబుగను పాటుబడుట నాజీవితాశయంబు. ఇందులకు తోడ్పడి నన్ను హెచ్చరించువారు మిగుల కృతజ్ఞులు.

దామోదర కృష్ణమూర్తి

వి. ఎ., వి. ఎల్. వకీలు చైర్మన్ - కాకినాడ మ్యునిసిపల్ కవున్సిల్.

రాకపోకలు:—సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు నేటి

యమయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్న యమయమునకు మద్రాసున కేటించిరి.

డా॥ ముత్తుగారు బెంగళూరునకు, ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారు ఉడకమండలమునకు డిల్ బిల్ ఆఫ్. ఎన్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలియారుగారు బెజవాడకు గతరాత్రి మద్రాసు నుండి ఏగిరి.

డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభయొక్క మెటిరీయామెడికా సెక్షను కద్యక్షతవహించుటకు 16 వ లేదీన మద్రాసువిడిచి బొంబాయి మొయిలుద్వారా 18 వ లేదీ సాయంకాలమునకు నానికు నగరము చేరెదరు.

మోటారు ప్రమాదములు

9 ఏండ్ల బాలుడు మరణించుట

మద్రాసు మే 18: గత శనివారము నాటిరాత్రి వాలాజాకోడ్డునందు శ్రీనివాసన్ అను 9 ఏండ్ల బాలుడు ఒక మోటారు బస్సు క్రిందపడి రాయపేట ఆసుపత్రికి గొనిపోబడినది. ఆ బాలుడవచ్చట మరణించెను. ఇన్ స్పెక్టరు ప్లెజర్ గారు విన్నపంచాయితీచేసి ప్రమాదమున మరణము కలిగిననీ తీర్పుచెప్పిరి. జ్యూరర్లు బస్సు డ్రైవరుపైని బాలుని ఆసుపత్రికి వెంటనే గొంపోవనందులకును, ఆ ప్రమాదమును గురించి పోలీసువారికి వెంటనే తెలుపనందులకును తగిన చర్యతీసికొనవలెననిరి.

కేథెడ్రలుదగ్గర నొక మోటారు ప్రమాదము సంభవించెను. మోటారుకారును రాజరాజేశ్వరరావు అనునాతడు నడుపుచుండెను. మోటారుకారు రోడ్డునకు కుడివైపుననున్న యొక రెబ్బహళాసుతో డీకొనెను. రెబ్బహళాసుతో పండుకొనిన ఇరువురికి చిన్నగాయములు తగిలెను. రాజరాజేశ్వరరావుగారికి కూడ చెబ్బలుతగిలెను. ఈ ప్రమాదకారణమును గురించి పోలీసువారు దర్యాప్తుచేయుచున్నారు.

రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల-బెజవాడ

పై కళాశాల 1929 సం॥ రం జూలై 1 వ తేదీని తెరువబడును. ఆయుర్వేద విశారద భీష్మక్ వైద్యవిద్వాన్ తరగతులకు సంస్కృతమునను అంధ్రమునను వైద్యవిద్య గరువబడును. చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 20 వ తేదీలోపల వైస్ ప్రెసిడెంటుగారి కేర ధరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. బీదవిద్యార్థులకు భోజనాది సౌకర్యములు చేయబడును. విద్యార్థులు జీతములు యివ్వ నక్కరలేదు.

బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్య పంతులు రిటైర్డువకీలు, వైస్ ప్రెసిడెంటు-

వెలగలేటి దశరథ రామయ్యపంతులు, శక్రటరీ,

కవిరాజ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులు,

ప్రిన్సిపాల్.

ఇదివరలో కంటే చాల మంచిది
“లైవ్ స్టాక్”

దేశమునకు నాగలివంటిది

120-1

అభివృద్ధి చేయబడిన అనేకమాదిరిలు తక్కువ ధరలో గలవు.

ఈ నాగలియొక్క ముఖ్యవిషయ మేమన ఈతయోగించుటకు చాల అనుకూలమైనది. తక్కువ ధరకు యొనర్చును. నాగలికర్రలు పొయింటునకు బదులు అడ్డంకు చేయదగిన కార్ ఏర్పరుచబడినది. గణక తరచుగా నాగలికర్రలు మార్చుటకు వుండదు. చిత్రలిఖితమైన ధరల జాబితాను ఏకస్థిరములకు వ్రాయుదు.

మైనారు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

బనవన్ గుడి, బెంగళూరుసిటీ.

వ్యవసాయ జనములు బలీకరము, సున్ననకు, శ్రేష్ఠత్యమునకు కేర్తించినది.

కర్ణాటక మహాసభ

నాల్గవనమావేశము రంగనాథ మొదల్యారుగారి

యధ్యక్షతన సమావేశమగుట

‘భారత స్వరాజ్యప్రాప్తియేనగాని కర్ణాటకరాష్ట్రము లభింపను’

జె.గామ్, మే 11:—మిక్కిలి యుత్సాహపూరిత

ముగ వాతావరణమునందు నాల్గవ కర్ణాటక మహాసభ యిప్పుట రంగనాథ మొదలియార్ యమ్. యల్. సి. గారి యధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. కర్ణాటకమునందలి యన్నిప్రాంతములనుండి కేర ప్రతిష్ఠ పలుకుబడిగల నాయకులు పలువురు సభ నలంకరించిరి.

అహ్మదాబాద్ నుండి వచ్చిన జె.గి. యమ్. యల్. ఏ గారు సభికులను మృదుమధుర వాక్యరచనలచే నాహ్వానించిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

అధ్యక్షకోపన్యాసమునందు శ్రీయుత రంగనాథమొదల్యారుగారు దేశములోని ప్రబోధమునుగూర్చియు, దేశములో నన్ని ప్రాంతములందు యేర్పడుచున్న క్రొత్తపరిస్థితులనుగూర్చియు వివరించి రాజకీయాందోళనమును, సాంఘికాందోళనమును ఈ సూతనప్రబోధముయొక్క ఫలితమేనని నెలవిచ్చిరి. ఇందువలన భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమునం దింకరాష్ట్రమున నీ కర్ణాటకోద్యమమును వా రాహ్వానించిరి. భారత స్వాతంత్ర్య సిద్ధియైనగాని, కర్ణాటక దేశముయొక్క స్థితిగతులు చక్కబడనీ వారు నుడివిరి.

నైహూ నివేదిక

అంతట అధ్యక్షుడు నైహూ నివేదికనుగూర్చి వివరించి అఖిలపక్ష సమావేశమువారు వ్రాసిన ప్రణాళికను సంపూర్ణముగా సభవారంగీకరించవలసినదని కోరిరి.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రము

వేయి సంవత్సరములనుండియు కర్ణాటకము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముగా నుండెననియు, వైజ్ఞానికముగా నొక్కవిభాగమనియు నుడివి, పరిపాలనాసౌకర్యమును విచారించినను దాని నొక్కరాష్ట్రముగా నిర్మించుట సంభావ్యమని వా రనిరి. ఇతరవిషయము తెల్లమును కోటిమనది శ్రేణి తమ విజ్ఞానమును, తమ సాంప్రదాయములను నాశముగాకండ రక్షించుకొనుటకు హక్కు గలిగియున్నారని వారనిరి. అంతట వారు సుప్రసిద్ధులగు కార్వే, దేవదారు మొదలగువారి దేశసేవ నుగ్గడించి, సంఘమునకు సహాయధాతమున ప్రతికార్యమును ప్రోత్సహించవలెనని చెప్పిరి.

విషయనిర్ణయసంఘ నిర్మాణముయిన తరువాత సభముగి సెను. కేర మరల సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

శత్రుత్వముచే కత్తితో పొదుచుట

నేరస్థులు అరెస్టు కాబడుట

మద్రాసు మే 18:—నారాయణస్వామి అనునాతడును మరిముగ్గురును శత్రుత్వము చే గులాంకాదర్ అనునొక మహ్మదీయుని కత్తితో పోడిచిరి. కాదర్ రాయపేట ఆసుపత్రికి గొని పోబడినది. అతనిస్థితి చాలాసందిగ్ధముగ నున్నది. నారాయణస్వామియు మరికొందరును పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడిరి.

(అ. ప్రె.)

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు:—కొన్ని పత్రికలలో ప్రకటించబడినట్లు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు నానాజాతి సమితి సభకు భారత ప్రతినిధివర్గ నాయకులుగ నుండురనవార కాధారమేమియు లేదని తెలయుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ప్రొద్దుటూరు - మహాత్ముడు

మహాత్మాగాంధీగారి సమక్షమున మేధావి సంజీవరాయడు మేసెల 17 వ లేదీ రాత్రి అద్భుత మేధా ప్రదర్శనమును జరుపును. ఎటువంటి చిక్కులెక్కల నిచ్చిననుసరే. ఈ చదువురాని పుట్టుగ్రుడ్డి బాలుడు నోటికిచేసి యవలీలగ జెప్పును. టి కెట్లననుగూర్చి అర్థము మహాత్ముని ఖిద్దురునిధికిని అర్థము నికలాంగళరణాలయమునకు అందును. కడప మంజలవాసులందఱును ఈ యపూర్వకాశమును జూరవిడునఁ గూడదు. తప్పక రావలెను.

ఎ. కే. ముని

ఏజంట్లు కావలెను

13

తలనొప్పి, యికాఫ్లయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులకు ఒక తుణుములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిజేందిన “జానా తైలమునకు” సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అకాలు రి ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్కూరిక్, వైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,

63 నెం. నైసప్రనాయునివీధి, మద్రాసు.

గాంధీజీ హత్యని పర్యటనము

దత్తమండలముల కార్యక్రమము

జి. హరినర్సయ్య తమ రావుగారి ప్రకటన

అంటూరు, మే 10.—శ్రీమంతుల గాంధీజీ హత్యని పర్యటనమునకు వెళ్ళుచున్నాము. గౌ. మామిడినములలోను ప్రతికొండనుండి నందలూరువరకు, ప్రయాణమునందు సేను యెర్రగుంట్ల, ప్రొద్దుటూరు మున్నగు స్థలములను జూచితిని. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారినుండి మహాత్ముని పర్యటనమునుండి బిల్వారిజిల్లా తొలగింపబడినట్లు మొన్ననే నాకు తెలియవచ్చినది. ఈ జిల్లాయందు మహాత్ముని పర్యటనమునుండి యిదిమిగిలినది తెలియకపోవుటచేత, ఉర్దూజిల్లాలవారి కొనసంకాలము మా జిల్లాలకును ఒకకపోవుటచేతను యిప్పుట కొంత అసంతృప్తికలిగినది. కడపకుమాడ నేను మహాత్ముని పర్యటనమునుండి కొలగింపబడినందున చింతిల్లుచున్నాను. మహాత్ముని పర్యటన కార్యక్రమము యీ క్రింద పొందుపరచబడినది. మహాత్మునిగ జరిగిన స్థలములందును, రోడ్డుప్రక్కలనుండు గ్రామముల నా రు ను మహాత్ముని ఉచిత వివిధ మున ప్రసక్తినించిన లేక సత్కరించెదనని నేను విశ్వసించుచున్నాను. గాంధీజీ ననేకస్థలములందు భవన సర్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

మహాత్ముని రాక ప్రాంతములకు సరిగ్గా నుండు గాంధీజీని కదిరివారు కోరిరి. మహాత్ముని స్థలమున కేకకార్యములకు దినము ముందుగా నేను కదిరికేగెదను అని వ్రాసిరి.

మహాత్ముని పర్యటన కార్యక్రమము

మే 15 తేదీ ఉదయము 5-80 కారవా ప్రస్తుండి బయలుదేరుట.

7 గంటలకు తిరుపతి కేగుట. తిరుపతిలో భవన సర్పించుట 23 (మైళ్లు)

8-80 గంటలకు చిత్తూరు చేరుట (87 మైళ్లు)

8-80 నుండి 9 గంటలవరకు సభ. తిరుపతి విశ్రాంతి.

సాయంత్రము 5-15 గంటలకు పడమరకు.

8 గంటల రాత్రి మనవల్లి చేరుట (60 మైళ్లు రాత్రి విశ్రాంతి.

మే 16 తేదీ:—ఉదయము 5-30 గంటలకు మనవల్లి వీడి 3 గంటలకు కదిరిచేరుట (50 మైళ్లు) 8 నుండి 8-30 గంటలవరకు సభ తిరుపతి విశ్రాంతి.

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కదిరిలో బయలుదేరి రాత్రి 8 గంటలకు అనంతపురము (50 మైళ్లు) న కేగుట. రాత్రి 8 నుండి 6-30 గంటలవరకు సభ తిరుపతి విశ్రాంతి.

మే 17:—ఉదయము 5-30 గంటలకు కదిరివీడుట. 7 గంటలకు తాడిపత్రి (82 మైళ్లు) కేగుట. 7 నుండి 8-30 గంటలవరకు సభ మున్నగునది. తిరుపతి విశ్రాంతి. సాయంత్రము 5-15 గంటలకు తాడిపత్రి వీడి రాత్రి 7-30 గంటలకు యెర్రగుంట్ల చేరుట (40 మైళ్లు) అచ్చల భవనసంకలం. రాత్రి 8-15 గంటలకు ప్రొద్దుటూరు (50 మైళ్లు) చేరుట. అచ్చల విశ్రాంతి.

మే, 18:—ఉదయము 5-30 గంటలనుండి 6-30 గంటలవరకు ప్రొద్దుటూరునందు సభ. 6-30 గంటలవరకు ప్రొద్దుటూరువీడి 8-30 గంటలకు బాగలవరీ చేరుట. 8-30 గంటలనుండి 8-45 గంటలవరకు భవనసంకలం తిరుపతి విశ్రాంతి సాయంత్రము 5 గంటలకు బాగలవరీ వీడి రాత్రి 7 గంటలకు నందలూరు చేరుట. 7 నుండి 7-30 గంటలవరకు సభ తిరుపతి విశ్రాంతి.

మే, 18:—ఉదయము 5-30 గంటలకు నందలూరువీడి 8 గంటలకు కర్నూలు చేరుట. 8 నుండి 8-30 గంటలవరకు సభ తిరుపతి విశ్రాంతి. సాయంత్రము 5-15 గంటలకు కర్నూలు వీడి రాత్రి 8 గంటలకు పత్తికొండ చేరుట. రాత్రి 8 నుండి 8-30 గంటలవరకు సభ తిరుపతి విశ్రాంతి.

మే, 20:—మానవ్రతిదినము.

మే, 21 —ఉదయము 5-30 గంటలకు పత్తికొండ వీడి 7-30 గంటలకు ఆగవాని చేరుట. 7-30 నుండి 8-30 గంటలవరకు సభ మున్నగునది. తిరుపతి బొంబాయి మెయిలులో బొంబాయి కేగుట.

గజ్జె కి తైలము

ఈ తైలము నాలుగు వరులు లాభకర గజ్జె కి, తైలమును తయారు చేయుట. తయారు చేయుట. తయారు చేయుట.

గ్రామపరిశ్రమ పాఠశాల

తాడిపత్రి గూడెం తాలూకా బోర్డు తరఫున యీ నెల 15 వ తేదీనుండి తెరువబడును

తాడిపత్రి గూడెం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

గత సంవత్సరమున మా జిల్లా యందలి మూడు రెవెన్యూ ఫిర్కాలలో గ్రామపునర్నిర్మాణ విధానము ప్రవేశపెట్టబడినది. 81—83—1228, తేదినరకు నిర్వహింపబడిన పనిగూర్చి యొక రిపోర్టు యందుతో పంపబడియున్నది.

గత సంవత్సరములో గావించిన యభివృద్ధిని బట్టి యీ విధానము జిల్లా యందంతటను గూడ ప్రవేశపెట్టబడినది అలోచింపబడుచున్నది. ఇందు నిమిత్తము త్వరలోనే యొక గ్రామ పునర్నిర్మాణ యేర్పాటు చేయబడును.

2. గ్రామములందీ కార్యమును నిర్వహింపగలుగుటకు గ్రామములోనే స్థిరనివాస మేర్పరుచుకోగల వారెవరు లభింపక పోవుట యొక గొప్ప లోపముగా నున్నది. ఈ లోపము లేకుండుటకు గాను, పైదాపేట, తిరువల్లూరు తాలూకా బోర్డుల అధ్యక్షులు యిందు యధికారము క్రిందనున్న పాఠశాలలో పాఠ్యాదులు లభింప గల విషయమున తగు శిక్షణ మొనగి, పక్షిక్షింపి చూడవలెనని నాకు సలహా గావించియున్నారు. దీనియొక్క ఫలితము గిర్గా జిల్లా డిప్టీ కమిషనరుగారి, ఎ.జి. బ్రయిన్ గారు గ్రామ పాఠశాలలో పాఠ్యాదులకు గ్రామ పునర్నిర్మాణమున శిక్షణ మొనరుచున్న విద్యుభట్టి స్వప్నపదమన్నది. వ్యవసాయక విషయ వారు మాడ తయారీగా రసనరించుచున్న పద్మలను మిగుల ప్రశంసించియున్నారు.

3. సాధారణముగా గ్రామములలో యీ కార్యమునకు శిక్షణము, పొందదగినవారు గ్రామబోధ్యులను, గ్రామపాఠశాలలో పాఠ్యాదులను మాత్రమే అయియున్నారు. బ్రెయిన్ గారి యనుభవముబట్టి గ్రామబోధ్యులు, యీ విధమున ప్రజాహిత కార్యమునకు రసనరకు కాగని స్వప్నపదినది. కాబట్టి, పాఠశాలలో పాఠ్యాదులను రెండువరులుగా ఒక్కొక్క దళమునకు 50 మంది చొప్పున, గ్రామ ఆర్థిక పాఠశాలలో శిక్షణ మొనగుటకు ఆలోచింపబడినది.

4. ఈ శిక్షణము పూర్తియగుటకు మూడు నెలలు పట్టవచ్చును. పంచాయతీల పరిపాలన, వ్యవసాయ పరిశ్రమ, యీ రెండును ముఖ్యవిషయములందు యుండును. ప్రభుత్వచిత్త, గ్రామపరిశ్రమ, సహకారము, సంగీతము గూడ విద్యా ప్రణాళికలో చేరియుండును. ఈ విషయము లన్నియు సమర్థులగువారి చేతనే బోధింపబడును. లోకలబోర్డుల క్రింద పనిచేయుచున్నవారే యందుకు నియమింపబడుదురు. కాబట్టి, ప్రత్యేకముగా ద్రవ్యము వ్యయపరచబడవలసిన అవసరముండదు.

5. ఈ శిక్షణమును బొందు ఉపాధ్యాయులకు యీ మూడు నెలల కాలమునకును తాలూకా బోర్డు నిబంధనల ప్రకారము నిందు జీతము, ప్రయాణభత్యము గూడ యొసగబడ వచ్చునని తాలూకా బోర్డుల అధ్యక్షులు నూచించియున్నారు. ఇది గాక, నెలకు రూ 5 చొప్పున ప్రత్యేక భృతిగూడ యొసగబడుట న్యాయము.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ

గజ్జె రియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తంలేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఛారీప్తము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్నిసంపత్తనముననుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా, కుదుర్చును నెలకు సరిపోవుచుండు రు 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైల పొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జె, కర్పాడి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మనాధులకు పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0 ఏజెంట్ల కాలెను.

సోపితము

1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు 112, 113 వైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

అఖిలభారత ముస్లిము మహాసభ

షాఫీగారియింటిలో గూడి నిబంధనలు చేయుట

లాహోరు, మే 10:— అఖిలభారత ముస్లిము సభయొక్క సెంట్రలు బోర్డు రహస్యముగా సర్ మహమ్మద్ షాఫీగారి యింటిలో సమావేశమై యీ క్రింది నిబంధనలను చేసెను.

భారత మహమ్మదీయులపక్షమున పనిచేయు యీ ప్రతిష్ఠాపన అఖిలభారత ముస్లిము మహాసభ యని పిలువబడును. ఈసభయొక్క ఉద్దేశములు (1) భారతదేశములోని మహమ్మదీయులకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును సమకూర్చుట. (2) మహమ్మదీయ ప్రతిష్ఠాపనల ప్రత్యేకాభిప్రాయములకు భంగమేమియు లేక భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయుల కోర్కెలను బహిరంగముగా తెలియబరచి వానిని సిద్ధి చేయజేయుట.

సభ్యత్వము

సభ్యత్వము వార్షిక చందాబడినా సాధారణచేయుండును. సభ్యులలో (క) సభ్యులుగా చేరినవారు 1. జాతీయ ముస్లిమ్, ఆదర్శములలో సంతకము చేసిన రాష్ట్రీయ భారత శాసనభ్యులు 2. జాతీయ ముస్లిమ్ ఆదర్శములగు సంతకము చేసిన జనులకు ఉలేమా హిందు సంఘముచేతను, లాహోరు అఖిల భారత ముస్లిమ్ సమితిచేతను ఎన్నుకొనబడిన 20 సభ్యులు (ఖ) అధిక సభ్యులు (1) సభా కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే నొప్పుకొనబడు అఖిలభారత మహమ్మదీయ ప్రతిష్ఠాపనల ప్రతినిధులు (2) ఎర్మింగ్ కమిటీవారిచే నెన్నుకొనబడు ఇతర ప్రముఖులు.

సభానిర్మాణము

ఈ సభలో (1) వైనిబంధనల ప్రకార మెన్నుకొనబడు సామాన్య సభ్యులు (2) వార్షిక సామాన్యసమావేశములో నెన్నుకొనబడు అఖిలభారత కార్యనిర్వాహకవర్గసంఘము. (2) అఖిల భారత కార్యనిర్వాహకవర్గము వీ నెన్నుకొనబడు కార్యనిర్వాహకవర్గము. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిర్ణయించు స్థలములందు సభ సంవత్సరమున కొకసారి సమావేశమగును. ఈ సభకు ఒక అధ్యక్షుడును 25 గురు ఉపాధ్యక్షులును ఉండురు (అ.ప్రె.)

ఉపాధ్యాయులకు వేసంగి పాఠశాల

తాడిపత్రి గూడెంలో 15 వ తేదీ ప్రారంభమగును

తాడిపత్రి గూడెం మే 13:—భూమిపాటి సత్యవార్య యణగారు యిట్లు తిరివార్ర నంపుచున్నారు:—15 వ తేదీ 5 బుధవారం ఉదయము 8-30 గ ఉపాధ్యాయులకు వేసంగిపాఠశాలకు తాలూకా బోర్డు కార్యాలయమునందు పి. పెద్దరాజు గారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు. ఈ పాఠశాల మూడువారముల వరకుండును.

మూలవ్యా పండితుని

తిరువాన్కూరు ప్రచారము

సంస్థానాథులుగా నుందురు.

ప్రెవాండ్రెస్, మే 11—పండిత ముగ్ధన హేతూ న మాలవ్యా గారు తిరువాన్కూరు సంస్థానమునకు వత్తురని తెలిపి చువచ్చినది. ఆనాడే పండితుడు పీఠ మేడులలో సంతకమురాలింప మహారాణిని దర్శింతురు. 14 తారీఖున వ్యాజు బహిరంగసభలో సుపన్యసింపి, కన్యాకుమారి అగ్రమున్ను వర్ణించిన పిమ్మట 18 తారీఖున తిరునల్వేలి వెళ్లుదురు. తిరువాన్కూరులో పండితుడు సంస్థానమువారి ఆతిథిగా నుండును. (అ. ప్రెస్.)

మీరటు బాంబు కేసు

ధర్మశాలలో పట్టుకొనినవారికి జామీను నిరాకరించుట

ఇంక ముగ్గురు విప్లవకారులకొరకు వెదకటం

లాహోరు, మే 11—డి. ఎ. వి. కాలేజీ నాగ్ బలముగ్గురు నిన్ను నిర్బంధించబడిరి. మే 2 వ తేదీన కాశ్మీర్ హోస్టలులో అరెస్టుచేయబడిన దేశరాజ్ యానాథులతో కలిసి భోజనము చేయుచుండెడివాడు.

బాంబులు దొరికిన యింటి యజమాని.

లాహోరు తాశ్లిరును, ఇస్మైల్, నిన్ను భగవత్ సేవకు గారింటికిపోయి వారి చరాస్తి అంతటా పాత్రా నానుకొని, ఆతడక్కడికి పోయినో చెప్పవచ్చునో అస్తియంతయు జప్తుచేయుదుమని భార్యను చెదరించిరి. బాంబులు పట్టువడిన కాశ్మీరి భవములందు గదులను, భగవత్ సేవకుగారు అద్దకు తీసికొనిరట. అప్పటినుండియు ఆతడు పారిపోయెను. పోలీసువారు ఆచోకి కనుగొన లేకున్నారు. వారి యింటిలో పోలీసువారికి అనుమానాస్పదమగు వస్తువుదేమియు దొరకలేదు. ఫ్రీ చెసు

ట్రైబ్యూనలుపై కేసు

డెల్లీ, మే 11—డెల్లీ బాంబుకేసులో ముద్దయిలరవువకీలు ఆఫ్ ఫోలిగారు జె. కె. ముంషిగారు ఎం. ఎల్.ఎ(బరార్) ట్రైబ్యూనలు పత్రికలో యీ కేసునుగుర్చి వ్రాసిన వ్యాసముపై ఫిర్యాదుజేయగ ఆ వ్యాసము డెల్లీలోని డెయిలీక్రానికలు పత్రికలో నించి దీని తమ పత్రికలో ప్రకటించితిమని ట్రైబ్యూనలు పత్రికవారు నేను క్షమాపా కోరగ డెయిలీ క్రానికలు పత్రికపైని మాంషీగారిపైని సోమవారమునాడు కోర్టులో అర్జీదాఖలు చేయబడినను. (అ. ప్రె.)

విద్యార్థి అరెస్టు

మీరటు మే 11—నిన్న టిరాత్రి పోలీసువారు వేరొకని బాంబుకేసు సందర్భమున అరెస్టుజేసిరి. మీరటుకాలేజీలో ఇంటరుమీడియటు విద్యార్థి ప్రస్తుతము హిందీవారపత్రిక హితవాది రిపోర్టరుగనున్న యాతడు బాంబులు దొరికిన ధర్మశాలలో విచారింపబోగా అచ్చట అరెస్టుచేసిరి.

కారణము దెలుపకయే జామీను నిరాకరించుట

ధర్మశాలలో బాంబులు దొరికిన కేసు సందర్భమున పట్టుకొనిన వల్లరిలో మోతీరాము ఉత్తమచందు అనువారలను నిన్ను రాత్రివిడచిపెట్టిరి. అరెస్టుచేయబడిన యిరువురిలో జయదేవశింగుని లాటుపర్తి లాకపులో నుంచిరి. రామగోపాల, జయదేవశింగు గార్లపై నెట్టి నేరమును యింకను సీరపరుచలేదు. ఉరంతయు పోలీసువారు కాపలాకాయుచున్నారు. ముఖ్యదారు లన్నింటియందు మిలిటరీ వాడుడి క్రొత్తగ పురములోనికి రైలుమీదగాని, రోడుమీదగాని వచ్చువారందరిని పూర్తిగ చెదకి పంపుచున్నారు. ముగ్గురు విప్లవకారులు యింకను పట్టుపడకుండ మీరటులో నున్నారని పోలీసువారి నమ్మకము. కావున అంతఃజాగ్రత్తగ వెదకుచున్నారు.

మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు రా. బి. రామకరణరావు గారి యెదుట నిన్ను అరెస్టుజేసిన ముగ్గురు రామగోపాల, జయదేవశింగు, సురేశ్ చంద్రగార్లను హాజరుపరచగా 18 వ తేదీ వరకు నిర్బంధము నందుంచులెనని ఉత్తరు వొసంగిరి. మొదటి యిరువురు ముద్దాయిలను కోర్టులోనికి చెప్పిరి. మాడవవాని బయటనే ట్రాంగోలో చుట్టు కంబళ్లు కప్పియుంచిరి.

ప్రాసిక్యూషను ఇస్మైల్, ముద్దాయిలు మందుగుండు పట్టము 4 (బి) సెక్షనులో కేస్ నొనబడిన నేరి మెనర్సిరని ముట్టకు తగు కారణములు గలవని చెప్పిరి.

కోర్టు—చట్టము యొక్కనకలు నావ చూపలేదు. సరిగా అందున్న పదములు తెలుసుకొనవలెను. ఈ నేరము జామీనుపై విడువదగ్గది కాదని ప్రాసిక్యూషనువారు తిమకుటగా ముగ్గులెనని జెప్పిరి.

ముద్దాయిల తరపునకీలు సరమాత్మకరమగారు సరియగు కారణము తెలుపనిది మేజిస్ట్రేటుగారు నేరము ఘోరమయినదని సంతృప్తి చెందనిది రిమాండు ఉత్తరువు యివ్వరాదనియు ముద్దాయిలు అనుమానాస్పదులని చెల్పుటకు పోలీసు డైరీలో నేమియు లేనియు జెయిలులో వారిని సరిగ చూచుటలేదనియు ఫిర్యాదుజేసిరి. వారికి తగు సౌకర్యములన్నియు చూచుచుండుమని కోర్టువారి ఉత్తరువుపై పోలీసువారు వాగ్దానము జేసిరి. ముద్దాయిల బంధువులు వకటి వారినిజూచుట కక్ష మొసంగబడినను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర వేపర్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

రాజమండ్రి

అనుమతి బొందిన మూలధనము రూ. 10,00,000

10000 ల రూ. 100 ల వాటాలుగ విభజింపబడినది.

వాటాలు యీ నెలఖరువరకు ప్రత్యేకముగ పూర్వపు కర్నాటిక్ పేపరు మిల్సు లిమిటెడ్., వాటాదారులకు మాత్రమే వాలా లొంగబడును. పూర్తిగా చెల్లించబడిన వాటాలకు ప్రతి షదిరూపాయలకు రూ. 4 లు కర్నాటిక్ పేపర్ మిల్సు వాటాదారులకు కమీషను చెల్లబడును. ఇప్పటికే సదరు వాటాదారులయందు సగము కన్న నెక్కుడుమంది వాటాలను కొనిరి. వారు కొననివారి కీ కంపెనీతో సంబంధ మేమియు నుండదు. మే మప్పుడే పనిని ప్రారంభించితిమి. నెలరో కాగితములను తయారుచేయగలుగుదుము.

ఇతర వివరములకు

మోతే, వైడా అండ్ కో.,

నూనేజింగ్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుడు.

ప్రతాపకస్తూ మాత్రలు

విక్రీలి మాటుగలిగి శుభాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కంతుపుష్ప, మొదలగు నస్తువులతో తయారుచేయబడినది. 1-2 మాత్రలను పు స్తుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక ఆస్తీర్ణము, వాయున, జలము, శైత్యము, జ్వరము, వర్షి పాతము, బాలింతరూము, చిన్న చిట్ట గుణము, అగ్నిహూద్యము, అజీర్ణ భేదము, దగ్గు, ఉబ్బవడ, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండింతుటకో రాను బాధమువలెదీవి. అరోగ్యమును జలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. చరిత్రీంచ దగినది.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు 0-4-0

12 సీసాలు రు 2-8-0

పోస్టు ఖర్చును ప్రత్యేకము

పి. సి. వ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం. పెరిడేపి, నెల్లూరు జిల్లా

ఇదివరకు మావద్ద బేరము చేసిన

వారందరూ తృప్తిజెందుట మాత్రమే గాక, పడేపడే అర్థదలను పంపుటయే మానమక్కుము కను ప్రబలనిదర్శనము. మేలైన అంగలు పుష్కరాగములు నగలు కావలసినవా రందరూను ఈదిగున విలసమునకు దయచేయ గోరెదము. లేక ఉత్తరము వ్రాసిన పంపబడును.

పరిశ్రమశాల:— జలగం స్త్రు బ్రహ్మణ్య నాయుడు అండు కో. 25
96, వరదాముత్తి యప్పకా వీధి, మద్రాసు; ఖోయాం:—చై నాబాబురోడ్డు (పూలలంగడికి ఎదుట) మద్రాసు.

శ్రీ గాంధీ హోమ్స్ వారికి ఘంటసాలలో ఖద్దరుపంపుము - వక్షుచున వరుసకలదిన, స్వాగతపత్రము.

మహాత్మాజీ! మాఖద్దరుపంపుము వక్షుచున కమకు హృదయపూర్వక స్వాగతము పంపుచున్నాము. మీదగ్గవంద్యముచే మేనెలరము ధన్యతకైతిమి. మీరు దలచుకొన్న యాఖద్దరు మహోద్దయముచేసిన భారతభూమి దాస్యశృంఖలులపండి విశ్వానందగలదని విశ్వసించుచున్నాము. మాప్రారంభముల దాదాపు 500 రాలములు గలవనియు వారెల్లను శ్రద్ధాభక్తులతో స్వాగతమునకైనక, నిరంతరము నడికడువారయ్యి, శ్రద్ధతము నూనిచుండెడి తోడడుటచే కొంతన రకతగల మీరాకచే నూతనోత్సాహమున తిరిగి రాలముల భస్మి (తరిగ్వనించగలదయ్యి, నమ్ముచున్నాము. ఈగ్రామమున ఒకప్పుడు ఖాషియద్యమయెడల సాశభూతిగలయినవలు, పతిపతిహామ వగ్గుములో పనిచేయించి యాండిరిశిని, అప్పటికి తన్నుము, కార్యక్షేమములన్ని (త్రస్తుకము రెండువగ్గుముతో ఆంధ్రదానకగ్గులను దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి పేరు ఆపంపుము చేసిచేయుచున్నది. నూటలంకయి యిచ్చుటనే ఖద్దరుగడుచున్నది. మాకొనలసిన దూతి యోగిని (ప్రారంభమునదియో) తెప్పించుకొనుచుంటిమి కాని యీ ప్రాంతముల ప్రతిపండితులకుతగిన యవకాశములుండియు, రైతుల ఉదాసీనతలన, వండింపబడుటలేదు. తమన చారములో శ్రద్ధిపండితులకు ప్రబోధముగావించియెడల, తెలుగుదేశమున కంతకున, సరిపోవువంటి ఖాషియత్ప్రతిమా దేవకొలసీమతోనే చేయబడునని మనవి చేయుచున్నాము.

ఖద్దరుధారణవలనే భారతదేశమున సర్వమునవి ప్రాతాత్పర్యముకలిగి భారతమాత సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాబుగిని నోలలాడగలదని విశ్వసించుచున్నాము.

మాయాచిన్న ఖద్దరుపంపుమును, యింకను అభివృద్ధిచేసి, పనిజతగలయెడుటకు, మీరు మమ్ముల శాశ్వతమిచ్చెదరుగాక.

కొడాలి నరసింహారావు,

శ్రీ డి. కా. శా. ఖద్దరుపంపుము మేనేజరు.

నోటీసు
పంకిగుండెలో మా యెలిమెంటరీస్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయునిని కాళీ యున్నది. దరఖాస్తుదారు ట్రయినింగుపాఠ్యము అయి తెన్నీకు ఆటయందు సమర్థులవారైన నెల 1-కి రు 50/ల వరకున్న, ట్రయినింగుపాఠ్యము కాకపోయినను స్కూలుఫయిలునరకు చదివి తప్పిపోయినను తెన్నీకు ఆటయందు సమర్థుల ఉన్నయెడల నెల 1-కి రు 40/ల వరకు సమర్థులబట్టి జీతము యివ్వబడును. దరఖాస్తులు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనాలెను.
శ్రీరాజా భామ్యదేవర వెంకటరాయులు నాయుడుబహద్దూరు జమీందారుగారు, నార్తయ్యాడ్డు నల్లూరుయెన్టీటు, పంకిగుండె, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like అధిక భస్మము, కాంతి భస్మము, లోహ భస్మము, మందూర భస్మము, ఎంగ భస్మము, సీస భస్మము, వైక్రాంత భస్మము, రజిత భస్మము, తామ్ర భస్మము.

మ హా త్మని ప ర్యట న ము

ఆంధ్ర దేశమున ఉత్తరమండలములలో గాంధీ మహాత్ముని పర్యటనము ముగిసినది. ఆంధ్రులంతవరకు కద్దరు నిధి విషయమున జూపిన యుత్సాహము మహాత్ముని ప్రశంసకు పాత్ర మయ్యెను. స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు, బాలికలు, జాతిమత భేదములేక ఎల్లరును మహాత్మునికి కానుకల సర్పించి, తమభక్తిని జూపిరి. పట్టణములలో కన్నులు, పల్లెలలో దేశభక్తి ప్రజల నావహించె నని చెల్లడి యగుచున్నది. ప్రోగయిన ధనము బట్టి గాక, ప్రజలుచూపిన యుత్సాహమువలననే వారి దేశభక్తిని కనుగొనవచ్చును. ముదుసలులు గూడ తమకుగల తృణము నీయగ, దానిని మహాత్ముడు మహామేరువుగ గ్రహించెను. డ బ్బీయగలరని తలచిన ప్రదేశములలో ప్రజలను శక్తివంచనలేక తోడ్పడు డని మహాత్ముడు ఎచ్చరించెను. ఏసందేశము ప్రజల యభ్యుదయమునకును స్వరాజ్య సంపాదనకును మూలమగునో అట్టి సందేశమునే మహాత్ముడు జానపదులకు బోధించెను. క్లిష్టమగు రాజకీయ సమస్యలతో, వారి మనములను కలవరపెట్టలేదు. ప్రజల కర్థమగు రీతిని బోధించెను. స్వరాజ్యమన నెద్దియో, దానిని సంపాదించుటకు ప్రజాశక్తి ఎటుల తోడ్పడునో, అన్యులపై నాధారపడవలసిన యవసర మెటుల లేదో, మహాత్ముడు తేటపరచెను.

ప్రజాశక్తికి సంబంధించిన సందేశముకన్నను ఎక్కువగా విలువగల సందేశమేముందును? పార్లమెంటు సభలో నేపకమువారును, హిందూదేశమునకు మోక్షమిచ్చెదరను భ్రమ యంతరించినది. సామాజ్యకాంక్ష, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారిని ఆవహించి యున్నదని విదిత మయినది. శాసనసభలలో జరుగు నిరోధమువలనగాని, సహకారమువలనగాని, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చునను నాశకూడ నిరాధార మని తేలినది. ఎంతకాలము శాసనసభలలో చేరి తీర్మానముల గావించినను, ఎంతకాలము ఉపన్యాస పరంపరల గావించినను, అధికారుల హృదయము కరగు నని తోచదు. శాసనసభలవెలుపల జరుగు నిర్మాణ కార్యక్రమమువలననే దేశమునకు మోక్షమురాగలదని, గత కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో గుర్తింపబడెను. శాసనసభల యనుభవమునకు భిన్నుట, ప్రజలలో గలిగిన నూతనప్రబోధమునే, కొకత్తా కాంగ్రెసు సభ వ్యక్తపరచెను. మహాత్ముని నాయకత్వము వహించి, యీ కార్యమును స్వేచ్ఛినవలయునని తీర్మానింపబడెను. మహాత్మునకు స్వేచ్ఛపై గల విశ్వాసము, అన్య దేశముల

తోడ్పాటుపై లేదు. భారతీయులకు తిండియు బట్టయు లభించునెడల, హిందూదేశము స్వయంపోషక మగు ననియు, వస్త్రమునకై జపాను, ఇంగ్లండు, జర్మనీ మున్నగు దేశములపై హిందూదేశ మాధారపడ నక్కరలేదనియు, కొండొకకాలమున, విలువగల వస్త్రములను విదేశములకు సమకూర్చిన హిందూదేశపు శక్తి నేటికింకను అంతరింపలేదనియు, అయ్యది అణగియున్న యున్నదనియు, దానిని పైకిదెచ్చుచో, విదేశవస్త్రములకు ధనప్రవాహము నరికట్టి, స్వరాజ్యమును సంపాదించ వీలగుననియు, మహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు.

విదేశవస్త్రబహిష్కారమువలన, స్వదేశ వస్త్రనిర్మాణము సుసాధ్య మగుటయగాక, పూట కయినను తిండిలేని దరిద్రులకు జీవనము లభించునని, మహాత్ముడు తేటపరచుచున్నాడు. మిల్లులవలన, కొలదిమంది ప్రజలకే పోషణము లభించును. ధనికులు మరింత ధనవంతు లగుదురు. వీనిమూలమున, కార్మికసమస్య ఎంత క్లిష్టమగుచున్నదో, బాంబాయి పరిస్థితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. కద్దరుపరిశ్రమ అట్టిది గాదు. బీదలకును దిక్కులేని వారికిని రాటము జీవనము నిచ్చును. వ్యవసాయ దారులకు తీరికకాలములో రెండవ పరిశ్రమగ నక్కరకు వచ్చును. ఈ సంగతి, ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రకటింపబడుచున్న చేతిపరిశ్రమల రిపోర్టుల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాటమునకు సరియగు అనుబంధపరిశ్రమను, అధికారులు నయితము చూపజాలకున్నారు. రాటపు పరిశ్రమయందు, కార్మిక సంఘర్షణ జనింపదు. ఎవరికి వారే యజమానులు. ఎవరికి వారే పనివారలు. గృహపరిశ్రమలకు గల సౌకర్య మిదియే. హిందూదేశమునకు గలయక్కర యేదియో, దేనివలన, హిందూదేశము ఆర్థికముగను రాజకీయముగను అభివృద్ధి గాంచగలదో, ఆ కీలకమును మహాత్ముడు గుర్తించి బోధించుచున్నాడు.

మహాత్మునకు గల విశ్వాసములో ఇతర నాయకుల కణిమాత్రమువిశ్వాసమున్నను, ప్రకృత పరిస్థితులు మార్పుచెందెడివి. మహాత్ముడు ఈ తీరున అన్ని రాష్ట్రములలో దిరుగవలసిన యవసరము లేకబోయెడిది. ఆంధ్రదేశమున వేసవి కడు తీక్షణముగ నుండుననుట సుప్రసిద్ధము. అట్టి వేసవిలో దుర్బలదేహుడగు గాంధీమహాత్ముడు శ్రమ యనక, పర్యటనము సలుపుటబట్టి, ఆయనకు కద్దరుపట్లగల దృఢవిశ్వాసమును గ్రహింపవచ్చును. ఇతర కార్యక్రమముల విషయమున మహాత్మునకు నమ్మకములేదు. మహాత్ముని విశ్వాసము సరియని, బాబ్డోలీ సత్యాగ్రహచరిత్ర, లోకమునకు చాటినది. అహింసాపథమునకు గల విలువను రుజువుచేసినది. మహాత్ముని పట్ల ఆంధ్రులకు గల విశ్వాసము, సీతానగరా శ్రమాది సంస్థల స్థాపనవలన వెల్లడియగుచున్నది. కద్దరు రాజకీయ ముక్తి నిచ్చునను సూక్తి, ఆధునిక రాజకీయ వేత్తలకు విరుద్ధముగ గనుపించినను, జనసామాన్య మీ సంగతిని చక్కగ గుర్తింపగలదని దెలుపవచ్చును. దరిద్రనారాయణ నేవవలన, దేశమున్న తస్థితి గాంచునని, మహాత్ముడు అనుదినము దెలుపుచున్నాడు. జనసామాన్యము, మహాత్ముని సందేశమును సులభముగ గ్రహింపగలడు. అయ్యది వారి అనుభవము

లో నున్నది. ఇతరసందేశములు వారికి దెలియని భాషలో నొసగబడుటచే, అయ్యవి అగమ్యగోచరముగ నుండును. మహాత్ముని పట్ల ప్రజలు చూపు ఉత్సాహమునకు అతనిమహిమ యొక్కటియే కారణముగాదు. మహాత్ముని సందేశపు విలువగూడ కారణమనుటకు సందియములేదు.

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై కృషిసలుపువారు కద్దరును మూలాధారముగ గైకొనినగాని, జయము గాంచజాలరని, మహాత్ముడు అసందిగ్ధముగ దెలుపుచున్నాడు. కద్దరును మినహాయించి, గ్రామపునర్నిర్మాణము గావించనెంచుట, నేలవిడిచి సాము జేయుటవలె నుండును. ఆంధ్రదేశము కద్దరుసందేశమును అసహాయోద్యమదినములలో జయప్రదముగ నిర్వహించినది. కద్దరుధారణ విషయమున, ఆంధ్రులకుండు దీక్ష ఇతరసంఘములవారిలో గనుపింపదు. ఇప్పటికిని సన్ననిబట్టలను తయారుజేయుటలో, ఆంధ్రులు ప్రసిద్ధి గాంచుచున్నారు. మహాత్ముడు తలపెట్టిన విదేశవస్త్రబహిష్కారమునకు, ఆంధ్రులమిత్రముగ తోడ్పడి, స్వరాజ్యసంపాదనకు చేయూత నొసగెదరుగాక యని కోరెదము. పురుషులేగాక, ఆంధ్రదేశపుస్త్రీలు గూడ తమ నగలను నాణెములను జంకులేక మహాత్ముని కర్పించి, దేశమాత నారాధించిరి. దేశోద్ధరణకు పురుషులతో బాటు స్త్రీలు గూడ కృషి సలుపగలరని, ఆంధ్రదేశము రుజువుచేయుచున్నది. మహాత్మునకు వేసవి కాలపు పర్యటనము బడలిక గలిగించెననుటకు సందియములేదు. వీలగు సౌకర్యములను ఆయా మండలములవారు గలిగించిరి. మహాత్ముడు మోటారుకారు నెక్కి దిగుటకు శక్తిలేకుండుటచే, దానిపైనే గూర్చుని యుపన్యసించినను, ప్రజలు ఓరిమితో వారి సందేశమును వినుచుండిరి. గలభా చేయక నిశ్శబ్దముగ విని, శాంతిని కాపాడిరి. మహాత్ముడు, అన్ని ప్రదేశములకును రాజాలకబోవుటకు, వారి దేహబలహీనతయే కారణము గాని, వారికి ఎట్టి నిరాదరణభావము లేదని, ప్రజలు గ్రహించుటవసరము. మహాత్ముడు పట్టణవాసులకన్నను, పల్లెటూరి ప్రజల నధికముగ ప్రేమించునని తెలిసినవిషయమే. వారికి వీలున్నచో, తమ సందేశమును అన్ని గ్రామములలోను వ్యాపింపజేసి, గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొనగియుండుననుటకు సందియములేదు. కాని, హిందూదేశమున కంతకును మహాత్ముడే దిక్కుగ నున్నాడు. వారివలె దారిజూపి, ప్రజలను కార్యోత్సాహపరుల గావించగల వారు మరియొకరు గనుపింపరు. అన్నిరకముల ప్రజలలో, స్వరాజ్యోత్సాహము నుద్బవింపజేసి, స్వాతంత్ర్యవహ్నిని రగుల్కొల్పుగల శక్తి మహాత్ముని కున్నటుల మరియొకరికి గనుపింపదు. అందుచే, మహాత్ముని ఆరోగ్యరక్షణమునకు, భారతీయు లెల్లరును బాధ్యులగుచున్నారు. మహాత్ముని సందర్శనాభిలాష చెడుగోర్కె గాకున్నను, వారి సందేశమును అనుష్ఠించుట ముఖ్యకర్తవ్యము గాని, వారిని స్వయముగ గౌరవించుట గాదు. మహాత్మునిసందేశము ననుష్ఠించువారే, వారిని నిజముగ గౌరవించినవారగుచున్నారు. తమనుగూర్చి ప్రోత్సవచనముల దెలిపి, వినతిపత్రములను సమర్పించుటకన్నను, తాము చేయు నుపదేశమును నిర్వహించుటచేతనే, తాను ఎక్కువ సంతృప్తిచిత్తుడ నగుదునని, మహా

తొడుగు పలుకావుల చెలిపియున్నాడు. ఇంతవరకు, ఆంధ్రదేశము సమర్పించిన మొత్తము రెండులక్షలను దాటినది. శిశిమాంధ్రదేశ పర్యటనము మొదలైనది. అక్కడి ప్రజలు మహాత్ముని సంకల్పమునకు నిరుపమానోత్సాహముతో తోడ్పడెదరని నమ్మెదము. హరిసర్వోత్తమరావుగారు పంపిన విజ్ఞాపన జూచిన, శిశిమాంధ్రులు మహాత్మునికి కానుకల నర్పించుట కెటుల యుల్లాసభరితు లై యున్నారో గ్రహించవచ్చును. సర్వోత్తమరావు గారి బోలు నాయకుల ప్రోత్సాహమువలన, ఎట్టి కార్యదీక్ష నయినను, ప్రజలు చూపెదరని నమ్మ వచ్చును. ఆంధ్రదేశపర్యటనము పూర్తియగు నప్పటికి మహాత్ముడు ఆంధ్రులు శక్తివంచనలేక తోడ్పడి రని, ప్రకటించకమానదు. నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమువల్ల, ఆంధ్రులకు గల భక్తుల తాపాహములు సంపత్సరపు గడుపు పూర్తియగు నప్పటికి, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడక మానవు. దేశ కృతజ్ఞతను ఆంధ్రులు తప్పక పడయగలరు. ఆంధ్రదేశచరిత్రయందు, మహాత్ముని ప్రస్తుతపర్యటనము, దివ్యజోతివలె ప్రకాశింప గలదు. ఏనాడు గ్రామములలో స్వరాజ్యసందేశము బోధింపబడెను? ఏనాడు దర్శింపకు ఆశలు పురి కొల్పబడెను? ఏనాడు పల్లెటూరి ప్రజలసహాయము పై స్వరాజ్యసిద్ధి ఆధారపడు నని బోధింపబడెను? ఏనాడు స్వరాజ్యము చేరునలో నున్నదను నాశ పురికొల్పబడెను? మహాత్ముడి సమయమున ఆంధ్రదేశమును దర్శించుట, ఆంధ్రులభాగ్య మనియే చెప్పవచ్చును. ఇట్టి దృశ్యము, ఆంధ్రదేశచరిత్ర నిలిచియుండునంతవరకు మరుపుకురాజాలదు. దేశ భక్త వెంకటప్పయ్యగారు గృహచ్ఛిద్రములవలన పీడితుడై యున్నను, మహాత్మునియందు గల భక్తిచే భారమునంతను వైవమువైసనే వైచి మహాత్ముని కెట్టి లోపము గలుగకుండ పర్యటనము నేర్పాటు చేసి, పర్యటనవిజయమునకు తోడ్పడి, ఆంధ్రదేశ గౌరవమును కాపాడెను. మహాత్మునికితోడునీడ యై నిలిచి, వారిచ్చు ఉపన్యాసములను హిందీనుండి తెలుగుభాషలోనికి పరివర్తించి, మహాత్మునిసందేశమును ఆంధ్రులెల్లరకును వినిపింపజేయుచున్న దేశ భక్త వెంకటప్పయ్యగారు ధన్యులనుటకు సందియము లేదు. దేశభక్తునిశ్రద్ధను భక్తిని, మహాత్ముడు ప్రశంసించి, తన కృతజ్ఞతను చెలిపియున్నాడు. మహాత్ముని సందేశము, హిందీ, ఆంధ్రములలోనే వినిపించుచున్నదిగాని, విదేశ భాషలలో వినిపించకుండుట, గొప్పవిశేష మని ఎంచవచ్చును. మాతృభాషలోను, సామాన్య జాతీయభాషలోను ఆంధ్రులు వ్యవహరింపగలరని, ఇందువలన వ్యక్తమగుచున్నది. జాతీయభాషచేరితులగు ఆంధ్రులు, దేశోన్నతికి తోడ్పడుటలో వింత ఏమి గలదు? మహాత్మునిపర్యటనము, ఆంధ్రదేశమున గల సాధ్యాసాధ్యములను వెల్లడి చేసినంత గానకృషి జరుగుచో, ఆంధ్రులెట్టి మహోన్నత స్థితి గాంచగలరో, తెల్లమయ్యెను. మహాత్మునిబోలు నాయకులు పురికొల్పుచుండుచో, ఆంధ్రులు దేశ హితైక కార్యములకు ధనమును, సంతతసేవను, అద్భుతమగు త్యాగములను గావింపగల రనియు, ఆంధ్రదేశచరిత్ర బాద్దోలిచరిత్రను మించగలదనియు, నూహింపనవకాశము గలిగినది. ఆంధ్రులలో వ్యాపించిన సందేశమహిమవలన, స్వయంకృషిలో

ఆంధ్రులు పేర్కొనుచో, వారు ఆంధ్రదేశమును హిందూదేశమును గూడ తరింపజేయగలరు. ఇతరులు, మంత్రపదవులు మున్నగు వ్యవహారములతో కాలము గడిపెదరుగాక. ఆంధ్రులు మాత్రము, ఏమరక స్వయంకృషిని నిర్వహించుచో, స్వరాజ్య సందర్శనము గాంచజాలరు. మహాత్ముడు, తమ ప్రాంతములకు వచ్చినపుడు మాత్రము ఆయా మండలములవారు ఉత్సాహము జూపి, షిమ్యట నిదురించుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధిక మగును. ఆంధ్రుల యుత్సాహము బుద్ధుడమువలె పొంగి, యడుగంటు ననునపక్షికి వారు పాలు గాకుండెదరుగాక! తాము దేనికొరకై కానుకల నర్పించిరో, అట్టి పనులను నెరవేర్చుటకై యావచ్చునీని వినియోగించునపుడే, ఆంధ్రులు కార్యశూరులని లోకమునకు విదితమగును. అంతియగాని, మహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమును వీడగనే, వారి సందేశమును మరచిపోవుచో, ఆంధ్రు లిప్పుడు చూపిన ఉత్సాహమంతయు బూడిదలో బోసిన పసిరువలె పరిణమించును. అట్టి యవాంతరము వాటిల్లకుండుగాక! మహాత్ముని పర్యటనము సఫలత గాంచుగాక!

కొచ్చిన సంస్థానాభివృద్ధి

కొచ్చినసంస్థానపు విద్యాశాఖానివేదికము జూచిన, ఈసంస్థానమువారు విద్యాభివృద్ధివల్ల ఎట్టి శ్రద్ధ వహించుచున్నారో గ్రహించవచ్చును. విద్యపై వీరు 100 కి 16 పంతున సొమ్ము వెచ్చించుచున్నారు. విశేషద్రవ్యము ప్రారంభవిద్యకై వెచ్చింపబడుచున్నది. విద్య నేర్చుకొనదగిన బాలురలో దాదాపుగ నందరును చదువుకొనుచున్నారని, తెలియుచున్నది. నిర్బంధముతో బనిలేకనే, విద్య సర్వజనులకును గలపబడుచున్నది. బాలికల విషయమున ఇంకను అభివృద్ధి కొరవడియున్నది. నిమ్నజాతులకు విద్యాసౌకర్యముల నొసగవలయు నను సంకల్ప మంతగ విజయము గాంచలేదు. అస్పృశ్యత తీవ్రముగనున్న కొచ్చిన సంస్థానమున నిమ్నజాతులలో విద్యాభివృద్ధి గలుగకుండుట వింత గాదు. గృహపరిశ్రమలలో శిక్షణ బాగుగ గలపబడుచున్నది. ప్రారంభపాఠశాలలలోనే గాక, సెకండరీ పాఠశాలలలో గూడ చేతిపరిశ్రమలలో శిక్షణ గలపబడుట విశేషము. ఇంద్రమూలమున సాంకేతిక పారిశ్రామిక విద్యను వ్యాపింపజేసి, నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించుటకు ఏలగునని, విద్యాశాఖవారు భావించుచున్నారు. కొచ్చిన సంస్థానము విద్యా విషయములందు గాంచిన అభివృద్ధికి, వారిని దేశ మభినందింపకమానదు. వీరు బ్రిటీషు ఇండియాకు మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. బ్రిటీషుఇండియాలో ప్రారంభవిద్య యింకను స్వల్పసంఖ్యాకులకు మాత్రమే గలపబడు చున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వము, విద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడుచున్నది.

మైసూరు : బాధ్యతాయుతపరిపాలనము

మైసూరు ప్రతినిధిసభలో సభ్యులగు హెచ్. కృష్ణారావుగారు, బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును తాము గోరుటకు గల కారణములను వివరించుచున్నారు. బాధ్యత గోరువారు, రాజపరిపాలనమునే గోరుచున్నారు. కాని, శాసనసభ, ప్రతినిధి సభలతో, మైసూరు నృపులు విశేషముగ జో

క్యము కలుగజేసికొనకుండు నుండవలె నని తెలుపుచున్నారు. మైసూరులో నేర్పడిన యిటీవలి పరిస్థితులు, బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలన మవసర మని చెలుపుచున్నటుల, కృష్ణారావుగారి తలంపు. సంస్థానప్రజలు బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును గోరుట వింతగాదు. వీరి కోర్కెలను బట్లరు కమిటీ వారు కనుగొనకుండు నివేదికను తయారుజేయుట వలన, దాని కెట్టివిలువ ఏర్పడకపోయెను. ఈ వార మందిన బ్రిటీషు పత్రికలు, బట్లరుకమిటీవారు సంస్థానాధీశులు స్వపరిపాలనము ననుభవించు ఇండియాతో సంబంధము పెట్టుకొన సక్కరలేదని చెప్పిన విషయమును, మిగుల పొగడుచున్నవి. ఏదియో యొకరితని, బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండు జూచుటయే, యీ పత్రికలకు గావలయును. కాని, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనము గోరుచుండ, సంస్థానప్రజలు నిరంకు శాధికారమును ప్రేమించెద రని తలచుట, వ్యర్థపుటూహ యని చెప్పవచ్చును. సంస్థానములును, బ్రిటీషు ఇండియా, కలిసి సమాఖ్యగ నేర్పడుటచేతనే, హిందూదేశపు సమగ్రాభివృద్ధి సాధ్యపడును.

వికటరుటనుగారు : హిందూదేశము

ఇంపీరియల్ మత ప్రతికూల సంఘమువారు హిందూదేశ సమస్యనుగూర్చి చర్చించుట, వికటరుటను గారికి కంటకముగ నున్నది. మాక్స్ నాల్డు గారు హిందూదేశ సమస్యను పక్షప్రశ్నగ వైకొన నందుకు సంతసించుచున్నను, మాక్సుటనుగారు రటుల గావింపనందులకు వికటరుటనుగారు చింతించుచున్నారు. మాక్స్ నాల్డుగారు మాక్సుటనుగారి చర్యను నిరసింపవలె నని, వికటరుటనుగారు రడుగుచున్నారు. హిందూదేశప్రశ్న గూర్చి, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షముల వారును మానము నహించుచో, కన్సర్వేటివుపక్షమున కెట్టిదిగులుండ జాలదు. హిందూదేశప్రశ్న గూర్చి ఎన్ని కలసమయమున చర్చ జరుగుచో, తమ స్థానమున కెట్టినష్టము గలుగునో యని, కన్సర్వేటివు పక్షమువారు భయపడుట వింతగాదు.

చర్చిలోగారు : సైమనునిరసనము

సైమనుగారిని చర్చిలో మంత్రిగారు తీసుంప జాలకున్నారు. సైమనుగారి పట్ల కన్సర్వేటివులు చూపిన ఆదరణకు, వారు కృతజ్ఞత జూపి, మానము వహించక, రాజకీయవ్యవహారములలో లిబరలు పక్షముతరపున తీవ్రాందోళన నలుపుట, చర్చిలు గారి దృష్టికి కృతఘ్నతగ గమనించుచున్నది. సైమనుగారు రాజకీయవ్యవహారములను విడనాడి, తనపని తాను జూచుకొనుచో, ఎక్కువ మేలుగ నుండెడి దని, చర్చిలోగారు తలచుచున్నారు. పాపము, సైమనుగారు రన్ని పక్షములను తృప్తిపరుప నుద్దేశించి, ఎవరిని తృప్తిపరుపజాలకుండుట, వారి దురదృష్ట మని ఎంచవచ్చును.

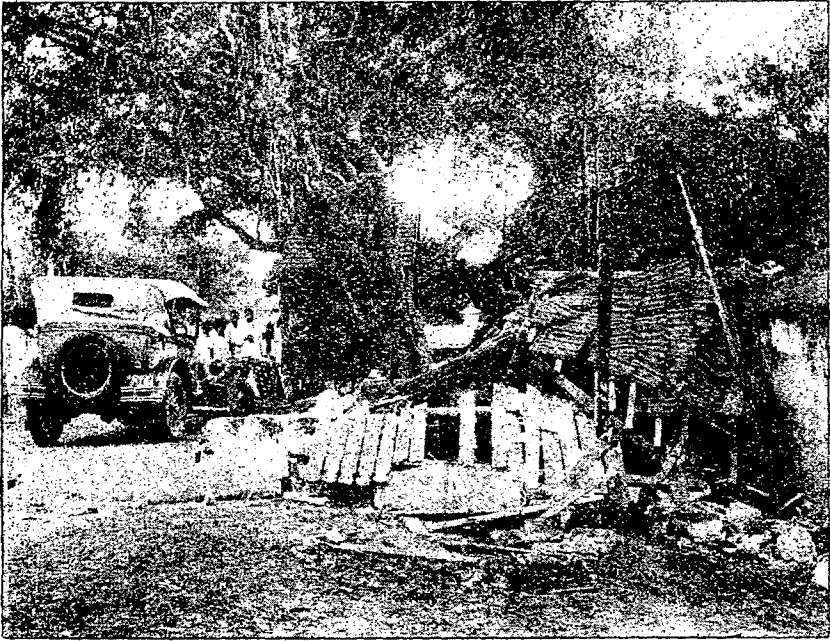
కీ. శే. కూట్సుట్రాటరుగారు

మైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులగు కూట్సుట్రాటరుగారు, జబ్బుగనుండి ఇంగ్లండుకు పయనమై యుండిరి. దారిలో సముద్రముపై నిన్నటిదినము చనిపోయిన, నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. కూట్సుట్రాటరుగారు విశేషబుద్ధిపతిభ గలవారు. సమర్థులగు

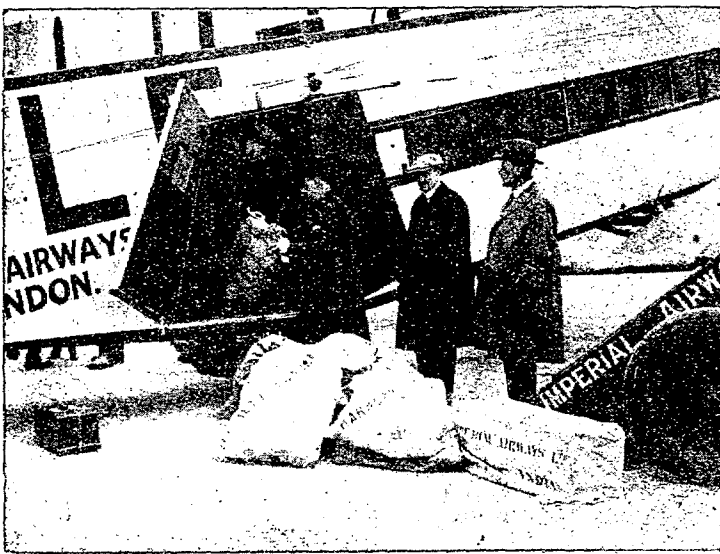

మోటారు ప్రమాదము

తేనాంపేటయందు కెడడలు చర్చి యెదురుగ నొక మోటారుకారు బాటసారుల విశ్రాంతి శాలపైని పోగా శాల కూలిపోయెను. (ఎ. రత్న)

విమానము పై టపా

ఇంగ్లాండునుండి ఇండియాకు విమానముపై యిప్పుడు టపా నడచుచున్నది. లండనులో బయలుదేరిన 15 దినములకు కరాచిపోయి తిరిగి లండను పోగలదు. క్రాయిడనునందు టపాదించుట. (సెంట్రలు న్యూస్)

టపా విమానము.

ఇండియా, ఈజిప్టు, ఇరాకు దేశములనుండి లండనుకు టపా గొనిపోవు విమానము "ఆరము స్ట్రాంగు"పై ప్రథమసారి ప్రయాణము జేసినవారు. విమానశాఖ వైసుమార్షలు సర్ జిఫ్రీ సాల్మండుగారు, సర్ శామ్యూలు హోరుగారు, కార్యదర్శి, గౌ॥ క్లైవు చెట్విండు, సర్ వియలు వియ్యను, సి. పి. జోన్సుగార్లు విమానశాఖ ముఖ్యోద్యోగులు యిందుగలరు. (సెంట్రలు న్యూస్)

లిబర్టీ పత్రికా ప్రచురణసంఘము

వారము రోజులలో స్థాపించబడును

కలకత్తా 'లిబర్టీ' పత్రికకు చేయబడిన ప్రోత్సాహము చే నుత్సాహభరితులై వారమురోజులలో పలుకుబడిగల పెద్ద లతో కూడిన ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీ, లిబర్టీ పత్రికా ప్రచురణసంఘము వేరే స్థాపించుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవని ప్రీప్రెస్ వారికి తెలియచెప్పినది. (ప్రీ ప్రెస్)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-8 వెల 0-2-0; 12-8 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో వండ్లుతో ముట్టవలసి చిగుళ్లుగట్టి తడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకావలెను. నోటదుర్బంధము లేకయుండును. వండ్లు ముత్యమువలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిఫో మద్రాసు, బొంబాయి.

కీ॥ శే॥ కూట్సు ట్రాటరుగారు

త్రోవలో స్టీమరుపై మరణించుట

ఉదకమండలము, మే 13:—“మనోరమ” అను స్టీమరుపై నడిసముద్రములో నిన్నును సర్ వి. ఎం. కూట్సు ట్రాటరుగారు, మదరాసు హైకోర్టు ఫిఫ్ జస్టిసు, చనిపోయినట్లు కెప్టనువద్దనుండి ప్రభుత్వమువారికి వర్తమానము వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

గౌ॥ న్యా॥ విక్టరు మరై కూట్సు ట్రాటరుగారు ఎం.ఎ. 1875 సం॥ మే 12 న తేదిన జన్మించిరి. సెంట్రు పాల్సు స్కూలు బాలియలు కాలేజీ ఆర్యుడనగునని గణవిరి. 1901 సం॥ బారిష్టరుపట్టా పొందిరి. 1915 మదరాసులో జడ్జిగ నియమింపబడిరి. 1928 సం॥ మదరాసు హైకోర్టు ఫిఫ్ జడ్జి పని స్వీకరించిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

ఆదాయవ్యయపట్టికను ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుట సిండికేటువారు ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, మే 11:—చాల సంవత్సరములనుండి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి ఆదాయముకంటె వ్యయము హెచ్చు గుచున్న ననియు యిట్లుగట హానికరముగాన యికమం దైనను వ్యయము తగ్గించెనరాయని బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారిని తప్పుబట్టుచు లేఖివ్రాసెను. ఈలేఖకు ప్రత్యుత్తరముగా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము 1924-25 సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపట్టికమీదను, 1928-29 ఆదాయ వ్యయపట్టికమీదను ఆధారపడియున్నదనియు, టెం పొరరి రివ్యూఫండు లెక్కల విషయమయి ప్రభుత్వమువారు పొరబడినవియు సిండికేటువారు తెలుపుచున్నాడు.

టాగోరులా ఉపన్యాసకులు

టాగూరు లాఉపన్యాసకులుగా లండను విశ్వవిద్యాలయమునందలి న్యాయవిశారదులు మార్గన్ గారును, సర్ తేజబహదూర్ సప్రూగారును, కేంద్రీ విశ్వవిద్యాలయమునందలి న్యాయ పండితులు లిక్విడ్ గారును 9,000 రూపాయల భృతిపై నియోగింపబడిరి.

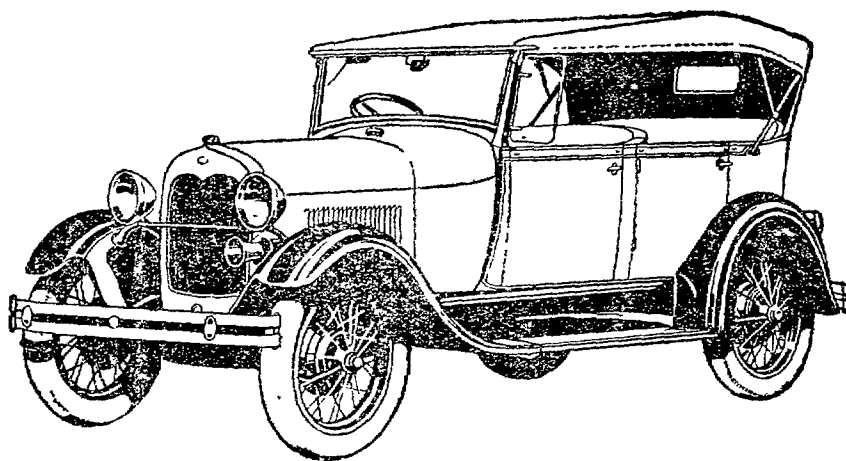
నెలకు వెయ్యి రూపాయల జీతముమీద మహామహా పాఠ్యాయ డాక్టరు భరత్ కుమారశాస్త్రిగారు అస్టోష్ సంస్కృత తపండితుడు నియోగింపబడెను. (అ. ప్రెస్.)

కీర్తి పత్రిక నిషేధింపబడుట

పోలీసు సోదాలు

అమృతసరము, మే 11—1929 సంవత్సరము మేనెల కీర్తి, ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడినది. అని ప్రచురింపబడు కార్యస్థానమును, యితర కార్యాలయమును సోదాచేయబడినవి కార్మికుల యొక్కయు, కర్షకుల యొక్కయు తే మ ము న క యి ప్ర చు రిం ప బ డు ‘గడర్’ అను పత్రిక 1857 సంవత్సరమున జరిగిన స్వాతంత్ర్యపోరాటము యొక్క జ్ఞాపకార్థమై నిన్న సాయంత్రము ప్రచురింపబడినది. మొదట గడర్ పత్రికను సాఫ్ ప్రాన్సిస్ కోనండ్రి ప్రచురించి, లాహోరు కుట్రకేసులో సురతీయబడిన కర్తార్ సింగు గారికి కృతి సమర్పింపబడినది. (అ. ప్రె.)

అక్షరాల నిజమైన టూరింగుకారు నవీనమాదిరి

ఫోర్డ్ టూటోన్ రంగులతో మెరుగువేయబడిన స్టీమ్ లైను బాడీ ఉక్కుచే తయారైనది. నడుపుటయందు గల సౌలభ్యత, మితవ్యయము గలుగును. ఎంత మోటగా వాడినను, చెక్కు చెదరదు. కి స్పీడ్ గేర్ బాక్సు, 6 బ్రేకులు, న్యూ ఫోర్డ్ 24 హెచ్. పి. ఇంజను గలవు,

తీవ్రమైన ఆక్సిల్ రేషన్, అదురుడు లేనివేగము, అందము, మంచి పనితీరుగలిగి మితవ్యయమును చేకూర్చును. సౌఖ్యోన్నతిని గలిగించును.

విడతీయుటకు వీలైన 5 చక్రములు టైర్లు, స్పీడ్ మిటరు, పెట్రోల్ గాజ్, ఎలక్ట్రిక్ విండ్ స్క్రీన్ వైర్, డాష్ బోర్డు, కాంబినేషన్ లైటు, స్టాప్ లైటు, గ్రీన్ గ్లాస్ లూబ్రికేషన్, ప్రెస్టెక్స్ గ్లాసు విండ్ స్క్రీన్, మైరాక్సిలిన్ ఫినిష్, 6 బ్రేకులు గలవు.

డిస్ట్రిబ్యూటర్:-

ఓక్స్ అండ్ కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

వారి అనుమతి నొందిన డీలర్లు:-

ఫోర్డ్ మోటారు కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, బొంబాయి.

రాంజీ మగ్డోనాల్డుగారు

ఎన్నిక సంరంభము
(రూటరు)

లండన్, మే 12:- ప్రతివారి సోపరిస్టులు ఎన్నిక వ్యవహారాన్ని న్యాయనీతిపరమైన దృష్టిని మగ్డోనాల్డుగారు ఎన్నిక యావస్థాసంబంధమున నుడివీరి. నియోజకవర్గమునకు ఏమియు తెలియజేయునట్లు చెబిరి. కార్మిక ప్రభుత్వము చివరకు బొగ్గుపరిశ్రమను వడిపించెదరనియు గూడెమును శుభ్రపరచెదరనియు, ప్రసవసౌకర్యమును విస్తరింపజేతురనియు నుడివీరి. శిశువుల ఆరోగ్యమును పెంపొందించు బూసుకోనెదరనిరి. విద్యా సౌకర్యమును గలుగజేతురనిరి. వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక ప్రకారము 8 గంటలు పనిచేయునట్లులే ఫ్యాక్టరీ బిల్లు ఆమోదించెదమనియు, పనివాండ్రు పనిచేసేపు ఆట్రును సవరణజేతురనియు ప్రేమయూనియనులకుగూడ సహకారజేతురు. ప్రత్తి, ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమను విచారించుటకునూ, తైల సెన్సులనిచ్చు కాసనమును గానించుటకునూ, మద్యపాన వ్యాపారమును పరిశీలించెదమనియు రాంజీ దానిచున దేశమున కెంతయు లాభకరమగునందుననియు రాంజీ మగ్డోనాల్డుగారు రినిరి. ఉపద్రవముగ వర్షము కురియుచున్నను, గాలి ఎదురుగా వీచుచున్నను, భారతదేశమునుండి వైమానిక తపాలు 20 వేలకుపైగా ఉత్తరములు ఆదివారమున క్రొయిడను 15 నిమిషములుమాత్రము ఆలస్యముగ జేరెను.

పశ్చిమగోదావరి

జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ

21 తేదీని నిడదవోలునందు సభ

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ ఈ నెల 21 తేదీ మంగళవారము ఉదయము 8 గంటలకు సమావేశమగును. కార్యనిర్వాహకోద్యోగుల ఎన్నిక, కాసనసభల కర్బుధుల ఎన్నిక, కర్బుధు కార్యక్రమ నిర్ణయము మున్నగునవి యోచించబడును.

వెంకటగిరి వార్తలు

ఈ నెల 9 తేదీని టి. వరదరాజులు నాయుడు బి. ఏ. సబుమేజిస్ట్రేటుగారికి పురమండరమున పీడ్కోలు ఒసగబడెను. నాయుడు గారు కొవ్వూరు (నెల్లూరుజిల్లా) నకు బదిలీచేయబడిరి. సమాఖ్యాధ్యక్షులకు మొకటి తీయబడెను. ఈ పీడ్కోలు నందు వెంకటగిరి దివాను, సంస్థానం ఇంజినీరు, జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు మున్నగువారు పాల్గొనిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నామని స్టేటుమెంట్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

జనరలులకు యీ జిగువకు వ్రాయుడు.

82-1

వి. కె. చెట్టి,

కెకెటర్ మద్రాసు.

ఫోన్ నెం. 2420

ఫాక్సుబాక్స్ నెం. 150

చిఫ్ ఏజెంట్:- టి. వి. రాఘవయ్య,

నాగర్ కంపెనీ, కలకత్తా.

అమ్మ తాంజనం డిప్లో, బాంబాయి-మదరాసు

రాజమహేంద్రవరములో మహాత్ముని ప్రబోధము

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరములో పాల్-చౌకునందు మే 7 వ తేదీరాత్రి జరుపబడిన మహాత్ముని గాంధీమహాత్మ్య స్మరణ కార్యక్రమమును హిందీభాషలో గావించెను.

సోదరీసోదరీమణులారా!

మీరందరము శాంతముగా సద్గుణములను కలగొని యెడల నేను చెప్పవలసినవిషయముల జెప్పుదును. నాకు కొన్ని స్వాగతపత్రము లివ్వబడెను. వానిలో కొన్ని సంగతులను గురించి నే జెప్పవలయుచున్నాను. నేను కొంతకాలము క్రిందట యీ రాజమహేంద్రవరము వచ్చియుంటిని. నేనాసంగతి మరచిపోలేదు. నాకొసంగబడిన సన్మానపత్రములలో నొకటి పురపాలకసంఘమువారిది. దానిని గురించి ప్రప్రథమమున చెప్పెదను.

అస్పృశ్యత

అందులో, అస్పృశ్యత నివారణమునకు ఎట్టి మార్గమున లంబించవలసి యున్నదనియు, అస్పృశ్యత నివారణమును గురించియు మద్యపాన నిషేధమును గురించియు మీరందరము ప్రయత్నములు సఫలీకృతము లగుటకు నిరీక్షించుచున్నామని ఆపత్రమునందు చెప్పబడెను. ఈరెండు సంగతులు చూచిన యెడల నాకు ఆశ్చర్యజనకమగు చున్నది. అస్పృశ్యత నివారణము, మద్యపాన నిషేధము కేవలము నాపనేకాదు. నాకంటెను మీ పురపాలక సంఘమువారి ఆధారములయు గలదు. మీరు నిజముగా నానల్ల నే ఈరెండు సఫలము గావలెనని ఎదురుచూచుట కేవలము నైదు. ఈపని కేవలము నాదిమాత్రమేకాదు. మీదిమాత్రమేకాదు. ఇది మనందరిదిని. ఈపనులు చేయుట మన అందరి హిందూధర్మమై యున్నది. ఇప్పుడు కొంతగా నా చేతి కందివ్వబడెను. అందులో క్రింద కేవలమైన కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి పేరు హరింపబడెను. ఆయన అస్పృశ్యత నివారణ గావించినట్లును అస్పృశ్యులను తమ విద్యాసంస్థలందు చేర్చుకొన్నట్లును మద్యపాన నిషేధము గురించి పాటుబడినట్లును అందు చెప్పబడెను. అట్లు చేసినందులకు నాకు సంతోషమే.

మద్యపాన నిషేధము

మద్యపాన నిషేధమును గురించి పురపాలక సంఘములందు దురభ్యాసముగలవారి మద్యము చెల్లి వారిని తాగవద్దని దురభ్యాసము మానునట్లు ప్రబోధము చేయవలసియున్నది. మద్యపాన నిషేధమునకు అనుసరముగ శాసనమును పుట్టింపుటలో ప్రయత్నము కూడా చేయవచ్చును. నామీదనే భారము వైచి నదలివేయకుండ సత్కార్యములను ప్రారంభముగా ఏదైన శాసన నిమిత్తమై ప్రయత్నము చేయవలసి యుండునాయని అభిప్రాయపడును గురించి ఏదైన చెప్పియుండును.

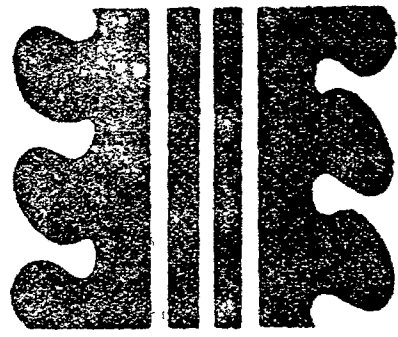
పురపాలక సంఘము

పురపాలక సంఘమువారి ఎదుట మరియొక విషయమును నివేదించ బూనుచున్నాను. నేనొక రోడ్డుమీద వచ్చుచుండగా దుర్గతమైన దుర్గంధము విచ్చుటయు ఆపరిసరముగ నుండుటయు చూచితిని. ఈ పట్టణమునందు 50000 జనాభాయుండి యుండెను. ఇది అంత మహా పట్టణము కాదు. అందుచేత పారిశుధ్యముగల ఆవరణ పూర్వకమైన మ్యునిసిపాలిటీగామీరు నిజముగా చేయగలుగుదురు ఇటువంటి పవిత్ర స్థలమును అనేకులు గౌరవించి స్నానమునకై వచ్చు స్థలమున ఇంత అపరిశుభ్రత దుర్గంధము లేకుండ చేయవలసియున్నది. ఇందునుగూర్చి వెంటనే శ్రద్ధ వహించుటకు తలంపు చున్నాను.

కద్దరు

మీ పురపాలక సంఘమువారు ఖద్దరు అభివృద్ధిని గురించి కొంతవరకు చేయుచున్నారని ఇప్పుడే నాకు తెలిసినది. అందులకు వారు అభినందనీయులు.

యువజన సమితివారిచ్చిన పత్రమును గురించి ఇప్పుడు చెప్ప బూనుచున్నాను. నన్ను తీసుకువెళ్లి వారు ఏడవ స్వర్గములో పెట్టినారు. అంతవరకు నారు నాతో రాదలంప నట్లు కన్పించు చున్నది. నే నొక్కడనే అక్కడకు వెళ్లి ఏమిచేయగల్గుదును. అందులో ఏమి వ్రాయవలసినదంటే— ఖద్దరునుగురించి అంతా బాగానే ఉన్నది. మెమంతా పనిచేయుచున్నాము. మేము ధరించు చున్నాము. కాని స్వదేశీ మిల్లు నూలు బట్ట యెందు మాకు అభిమానమున్నదన్నట్లు విచారించబడెను. సముద్రములోనే బడబానలము పుట్టినప్పుడు ఆ యగ్నిహోత్ర షెట్లు

ఇది హిందూదేశపు
గుర్తు కాదు

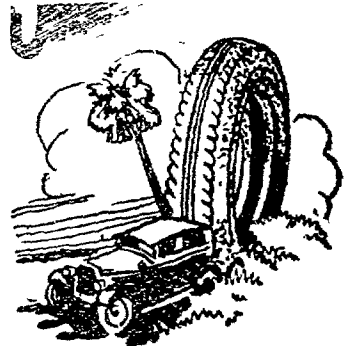
దాని ఆర్థము సర్వతోముఖమని

రెటినా టైరుల డిజైనులలో కెల్ల శ్రేయమున దానియొక్క వర్తక గుర్తు. రిటిన్ గుడ్ రిచ్ బరువంతయు మద్యభాగమున కాక యిరువకొక మోద మోచబడుటవలన, చాలదూరము పోగలుగుటకు వీలగునని ప్రబోధము తెలియపరచును.

ప్రక్కను బరువుగాను, వెడల్పుగానున్నవి మద్యభాగమునకన్న కిరెట్లు ఎక్కువ, నిరపాయకమైన బటన్ ఎడ్జింగులు బట్టి రోడ్డు ఎంత చురుగుగానున్నను రోడ్డుకు వీలయినంతవరకు చాలభాగము అంటియుండును నిరపాయమే నిశ్చయము.

ఎక్కువ సౌఖ్యమును గలుగజేయుట ఎత్తున్నపురోడ్డుమీద నడిపి శ్రమముకాగలదు.

చాలదూరమువరకు ఎట్టియుబ్బందులు పెట్టకుండ గొంపోవుట, రోడ్డుమీద బాకట మొనలైన అవదలనుండి రక్షణ యంతకంక. టైరులో ఏమికోరెదరు? మరుసారి గుడ్ రిచ్ నమస్కము. ఉపయోగములు

**BRITISH
GOODRICH
NEW NON-SKID TYRES
BEST IN THE LONG RUN**

చల్లారును. సముద్రమునందలి ఉప్పునకు ఉప్పుననే పోయినప్పుడు దానికి రుచి తిరుగ కలుగజేయుటెట్లు? ఇటువంటి చదువు కొన్న యువకులే కానివారును చెప్పుచుండగా ఇంక నేనెవరికి చెప్పవలసియున్నది స్వదేశీమిల్లు నూలు బట్ట మాలముగా విదేశీపత్ర బహిష్కారము చేయుట సాధ్యమా? అందువల్ల ఆ ఉద్యమము నెరవేరు.

ప్రీతిలోసంగిన సన్మానపత్రమునందలి విషయములను గురించి నే నేమియు చెప్పబానోదు.

గోసంరక్షణ

గోసంరక్షణసభవారు నాకొక సన్మానపత్రము నిచ్చిరి. ఇది నాకు ఆశ్చర్యమును కల్గించుచున్నది ఏమనిన ఈ ప్రాంతములలో గోసంరక్షణ విషయమై అంత ఎక్కువగా కృషిజరుగుచున్నట్లు నాకు తోచెను. ఏ అల్పకృషియో ఈసభవారు చేయుచున్నందులకు సాధన్యవాదము లిచ్చుచున్నాను. గోసంరక్షణ విషయములో నేనిదివరలో నిరూపించిన మార్గమును అవలంబించవలసినదని కోరుచున్నాను.

హిందీ

మీరు ఒక హిందీ సంస్థకూడా నడిపించుచున్నట్లున్నది. ప్రారంభములో చాలమంది ఇందులో హిందీ నేర్చుకొనుచున్నట్లు చెప్పబడెను. నేర్చుకొనువారి సంఖ్య చాల తగ్గిపోయినట్లు చెప్పబడెను. ఇది చాల ఆశ్చర్యకరమైన విషయము. ప్రతిబాబుడును బాలికయును ఈభాషను నేర్చుకొన

వలసియున్నది. అట్లు నేర్పించుట నేర్చుకొనుట ధర్మము. కాంగ్రెసు సంస్థలందరూ హిందీభాషను నేర్చుకొనవలసి యుండుటయేగాక రచియింపగూడా నేర్చుకొనవలసియున్నది. ఆంధ్ర భాషకొంత దీనిని నేర్చుట అతిసులభము.

ఇక్కడ హిందూసమాజము అనుపేరట చాలకాలము క్రించునే యొకసంఘ మేర్పడి భగవద్గీతా పఠనమునందు ఆత్మ్య తాపాము పురికొల్పుచు నొకసంస్థ యున్నట్లు విన్నాను. దానికి అధ్యక్షులైన న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు ఆసంస్థ బాగావృత్తికరముగ పని చేయుటలేదని చెప్పినారు. హిందూ ధర్మమును గుర్తించినవారు దాని మీద సంపూర్ణాభిమానము కలిగియుండవలెను. అట్టి భగవద్గీత అందరకున్న నేర్పవలెనని ప్రయత్నము చేయుచుండగా అట్టి ప్రయత్నమునకు తోడ్పడక ఉత్సాహము చూపించకపోవుట విచారకరము.

వారాంగనలు

వారాంగనల గూర్చి కొంత ఈ పత్రములలో చెప్పబడెను. ఇట్టివారుండుట చాలసిద్ధ. ఎంతకాలమైతే పురుషులు అవి నీతిపరులై యుందురో అంతవరకున్న వీరు బాగుపడనేరరు. యువజన సమితివారి పత్రమునందును మేళమును గురించి కొంత ప్రయత్నము చేసినట్లును మేళములు జరుగుటకు తగ్గించినట్లును చెప్పబడెను. ఇంతమాత్రముతో మనము సంతుష్టిపడవీలు లేదు. పతితురాలైన ఒక స్త్రీయొనను లేకుండ చేయుటకు మీరు నిరపరాధు. ఈవ్యభిచార దోషమునపనయించుటకు ప్రయత్న

వృత్తాంతలేఖలు

సత్తెనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి యొద్దనుండి)

సత్తెనపల్లి చెఱువుకట్టమీద దేవాలయమువద్ద మోటారు వలన నొకప్రమాదము సంభవించెను. కృష్ణాజిల్లా చందర్ల పాటి గ్రామవాసి బహుశః కమ్మవారని తెలిపెడిని. విగ్రహము దా యెను. దైవసానుహలము వలన నొక నిందుబండి పిల్లాజెల్లలు కలది రక్షింపబడెను. దైవపు నరకస్థుడేసిరి.

విన్నపములు

30-4-29 తేదీన తాలూకా రైతులు చమకమ్మనిభారము లను మ-రా-శ్రీ కె. రంగస్వామి మొదలియారు (డిప్యూటీ కలెక్టరు) వారికి విన్నవించుకొనిరి. తాలూకా జనులందరూచియుండక బోయినను కొన్నియిబ్బందులను చెబుచున్నారని. నువ్వుదాహముతో సావధానులై విని యిబ్బందులను విచారించుచుననిరి.

ప్రజాసంఘము

30-4-29 తేదీ సాయంత్రము లోకల్ ఫండు సత్రము లో మ-రా-శ్రీ, గుండెపూడి దీక్షితులు (సత్తెనపల్లి యూనియన్ వైర్లను) గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సమావేశమున తాలూకాకు సంబంధించిన ప్రజాసంఘము (రైతులసభ) ఏర్పరచబడెను. దానికి మ-రా-శ్రీ, చెఱువూరి సీతారామయ్యచౌదరి (సత్తెనపల్లి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) గాని రామకొటిరెడ్డి (జిల్లా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ డైరెక్టరు) వా. గో. కృష్ణయ్య (సంపాదకుడు విద్యార్థి) గార్లు యుగముగా అధ్యక్షోపాధ్యక్ష కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. తాలూకాతరవాసులను గొందరు ప్రసంగించిరి. అందు శ్రీయుత రంగనాయకులు బి. లిట్ (ఆక్స్ ఫర్డు) గారు ముఖ్యులు.

వీడుకొలు

శాంతస్వభావులను, సుగుణులను నగు డా॥ కత్తుల సత్యనారాయణరావు నాయకుగారు ఏజన్సీకి బదిలీ యైనందున వారిగౌరవార్థము మాడల్పాహార విందులు జరిగినవి

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

మహాత్ముని ఆగమనము

కావలి, మే 11:—నిన్నటిదినం సాయంత్రం 7 గంటలకు మహాత్మా గాంధీగారు మా గ్రామమునకు విచ్చేరిరి. పురమంతయు పచ్చని తోరణములచే నలంకరింపబడి కళ్యాణముంట్టమువలె కన్నులపండువుగా నుండెను. బోర్డుహైస్కూలు మైదానమున నుమారు 6000 జనులు మహాత్మునికై నిరీక్షించుచుండిరి. కావలి తాలూకాబోర్డువారును, బ్రాహ్మణక్రాక 'లజపతి'రాయి ఖద్దరువర్చున వారును తాలూకా ప్రజలును, కావలి కాటక్ కో-ఆపరేటివు ఖద్దరుస్టోర్సువారును సన్మానప్రత్యము లొసంగిరి మొత్తముమీద రూ 1705-5-8 లు మహాత్మున కర్పింపబడెను. రాత్రి యిచ్చటనేగడిచి మహాత్ముడు తెల్లవారి 6 గంటలకు కంగువూరువెళ్లిరి. ప్రజలు అమితోత్సాహముతో నున్నారు.

యేడిద-మహాత్ముడు

మే 5 తేదీ ఆదివార ముదయము 6-80 లకు శ్రీమహాత్ముని గాంధీగారు చోడవరమునుంచి రామచంద్రపురముమీదుగా మండపేటవచ్చి 7 గం. 5 అలమారు వెళ్లిరి. ఆలమారువద్ద గోదావరి దాటవలెనవచ్చుటచే ఎండవిక్కునని మండపేటలో నాగ నీలులేకబోయినది. మండపేటలో యుమారు 4, 5 వేలమంది జనులు రోడ్డుప్రక్క నిలువబడియుండిరి. కారును 5 నిమిషములుమాత్ర ముపిరి. అప్పుడు జనులు శ్రీ మహాత్మునివారిని వారి సరిని, చేతభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారిని, తదితరులను పందర్పించి యానందపారవశ్యమున చేలిరి.

అప్పుడు తాపేశ్వరవాసులు 116 ను, యేడిదపురవాసులు 116 ను, యేడిదపురవాసి 'పంచరత్నములను' మండపేటనివాసులకు కందర్ప వేంకటేశ్వరుగారు రూ 116 ను సమర్పించి ధన్యులైరి.

యేడిద పురవాసి.

స్వాగతపత్రము

సర్వ ప్రపంచ మతిప్రచారకాచార్య! మహానవాసా!

దాసోహములు.

హే మహాత్మా! స్వాగతము. పూర్వకాలమున శంకర, మధ్వ, రామానుజాచార్యాది మతకర్తలు తమ మత మతములనే పరమావధిగా తీసికొని ప్రచారము జరిపి దేశమున కొంతపని చేసినవారైరి. అట్లు కొంత కొంత అనుకొరితి తీర్పుటకు మీరు సర్వమతములకు గురుస్థాన మలంకరించితిరి గాదే? అందులకు చిహ్నముగా మీరు బోధించిన ఖద్దరు అన్ని మతములవారును ధరించుట చాలదే!

హే భగవదంతాసంభూతా! కలికావతారా!

మన్ను కృష్ణావతారములో తాము అనుజ్ఞయిచ్చినట్లొక యవాయదాహి ధర్మస్య గ్లాని ర్భవతిభారతా! అభ్యుత్థాన మధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహమో శ్లో॥ సరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం! ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సమర్థవామి యుగయుగే॥ అన్నట్లుగా యిప్పుడు కలి మిక్కిలి ప్రబలి ధర్మములు చెడినపుర్వము నశించినతోడనే తాము సర్వప్రపంచమును పవిత్రత చేకూర్చుటకుగాదే! అవతరించుట. అట్లు నిన్ను నీ పవిత్రచరిత్రను తెలుసుకొనలేక అంధకారమునపడియున్న మానవజాతిని తాలూకా ప్రజలకు పూర్వము శ్రీ రామావతారమున మిథిలాపురమున కరుగునాడు రాలిని నాతిగా జేసినట్టి నీపద సరోజముల దర్శన మిప్పించి అన్ని విధములచేతను వెనుకపడియున్న మమ్ముల నుద్ధరింపవే! సర్వప్రపంచ సమదర్శి!

ఖండ ఖండంతరములనుండి తమకు యెన్నియో యాహ్వానములు వచ్చుచున్నను యీ యాంధ్రరాష్ట్రమున పల్లియనక పట్టణమునక యెన్నియో శ్రమలకొల్పి పెచ్చుపెరిగి చినదినాభివృద్ధియగు మిక్కిలి వేసవికాలశ్రమకొల్పి కలనైనను తమదర్శనమవునని లెంచని మానవజాతి మన్వప్రాంతములకు వేంచేసి పూర్వమున శ్రీరామచంద్రునికై తపమాచరించు శీలమైనది తమదర్శనమునకు వేచియున్న మాకు ఆకొరతదీర్చుటకు కారణము తమ సర్వప్రాణ సమదర్శనము గాదే! ఇంతియేగాక భరతి ఖండమున అస్పృశ్యులనబడు వారివిషయమై తమ ఆదరభావమున్ను, దరిద్రనారాయణులకై తమరుగొందు శ్రమా త్యాగములకు సర్వప్రపంచ భాతృత్వమునకు చిహ్నముగాదే!

భరతఖండ దారిద్ర్యమోక్షకా! మహాత్మా!

తమయొక్క ఖద్దరుదీక్ష భరతఖండమున దారిద్ర్యమును నేనున్న యీ తాలూకాలో అయిదారు నందల బీదకుటుంబములు ధనము పెట్టుబడి పెట్టుటనుగాని వారమునకొక విశేషతైయిననూ తెచ్చుకొనుటకు శక్తిచాలక తమరాట్టములను యిండ్లపంచలకువ్రేలి ట్టి రోజునకు ఆరుపైసలై ననూ వచ్చు ఆదాయము లేక మలమలమాడు దరిద్రనారాయణులకు యిప్పుడు రోజు 1 కి రెండణాలు చొప్పున ఆదాయము సమకూర్చి యేకొద్దియో తిండితిని వొకరికై పూడిగ పడక స్వతంత్రతగా జీవించుచున్నారు గాదే! అట్లని ఆదిమండియు నిట రాట్నపరిశ్రమ లేదని కాదు. ఇచ్చటి కనతిమారముననున్న రాట్నములపాలెమున గ్రామమే ఇందునకు సాక్షియగును.

ఖద్దరు దీక్షాపరతంత్ర!

ఇప్పుడు ఖద్దరు చర్మాసంఘములవారిచే తయారగుటలో కొన్నిచోట్ల ప్రియముగాను కొన్నిచోట్ల చౌకగాను తయారగుచున్నను అన్నిసంస్థలూ ఒకేధరకు అమ్ముటయున్నను మిక్కిలి హెచ్చుధరలగుటచే ఖర్చువెచ్చుములు లెక్కచూచుకొనెడివారలకు ప్రియముగా కనబడుచున్నది. ఇట్లు మేము ప్రాయుటచే తమరు సత్యమునకు కట్టమున్ను ప్రియమున్ను అగుననెదరుగాని అది సర్వసామాన్యులకు బోధించునే! కాబట్టి ఓతండ్రి! బీదలకు కూడా ఖద్దరునే కట్ట దీక్షబూనుటకు మార్గమేర్పరచుము.

మహాత్మాజీ!

హేస్వామిన్! పూర్వమున ఋషులు భగవంతునకై యెన్నియో యేండ్లు తపమాచరించుచు సఖలమనోరథులుగాక తమ ఆత్మలను పరమాత్ముల లగ్నపరచి గతించిరి. అట్టికొరత మాకుగలదే! నీ సుందరాకృతియే మాకు దర్శనీయము. విషయదులభావయే మాకు వేదములు. మన్ను యుద్ధభూమిని సంకయాస్పదుడగు అర్జునునకు గీత నువదేించుటయు విశ్వరూప సందర్శనము చేయించి అతనిని రక్షించినతండ్రి! నీ దివ్యదర్శనముచే నేటినుండియు మేము ఖద్దరు దీక్షావస్త్రములను ధరించి రాట్నమును యమనియమాది సంపత్తితో మా యాత్మయైన మిమ్ములను దర్శించుచు తపస్సాచరించుటకు ఆకీర్షింపబడెనే! హేస్వామిన్! మీవిశేషములు వ్రాయుటకు మాకు శక్తిచాలదు. మాకు కాదుకదా ఆబ్రహ్మకై నను తరమగునే! విశ్వరూకా నమస్తే నమస్తేనమః

సర్వపట్నం తాలూకా ప్రజలు.

కావలెను

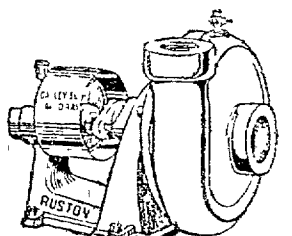
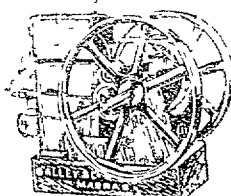
మంచి సామర్థ్యము, పలుకుబడిగల ఏజంట్లు హిందూదేశము, బర్మా, సిలోను మొదలగుప్రదేశము లందంతటను పట్టణములందు, తాలూకాలందు, జిల్లాలందు ఏంజంట్లు.

“నెక్టరు” నకు కావలెను

దైవికమైన, అమోఘమైన సకలవిరోగవారిణి మంచి జీతము, ఆకర్షణీయమైన కమీషనియ్యబడును. నిజముగా మంచి వ్యాపారస్థులకు మంచి లాభముగలదు. తక్షణమే ఈదిగున విలీనమునకు వ్రాయుడు.

MARX & Co.,
VEPERY, MADRAS, S. INDIA.

ఇంజనులతో భూములకు నీరుతోడే యంత్రము

- లోకప్రసిద్ధిచెందిన రస్తన్ హరన్నులి యింజనులతోపంపు
- నెం 1. దినమొకటికి షుమారు 3 యకరములు రేడుపుటకు సరి పోయిన యింజనుపంపు గొట్టములు బెల్టుతో కలపి రూ 475.
- నెం 2. దినమొకటికి 5 యకరములు రేడిపే యింజను, పంపు, గొట్టములు బెల్టుతో సహా రూ 600.
- నెం 3. దినమొకటికి 7 యకరములు రేడిపే యింజను, పంపు, గొట్టములు, బెల్టుతో సహా రూ 875.

యీదిగున కంపెనీవారికి వ్రాసిన లిస్టిలవాచితా దొరుకును.

గాలి కంపెనీ, మిషనరీవ్యాపారులు 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మహాభారతవిమర్శన

గ్రంథకర్త:—పెండ్యల వేంకటసుబ్బావ్యక్తిగారు

ఇంద్రులు భారతీయులుగాక (లింగవైదిక వేదమునందు, భారత రాజ్యాధ్యక్షులు భారతీయులు, ద్రావీడి వంశస్థుల భారతీయులు, ద్రావీడి వస్త్రధారణ గాధ యంత్యమునందు శ్రీకృష్ణుడు లోకాంతరస్థుడైయున్న ఇంక ననేకవిషయములు చేర్చి “మహాభారత చరిత్రము” అని పేరుతో వివిధరూప గ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ కలము ప్రత్యేకము అచ్చొందిరి చేర్చబడినది. అంజయన చదువదగినది. 260 పేజీల ఉద్భవమును కల రూ 1-4-0 లు మాత్రమే. రెడ్డిబదర్లు, రామవరము, మార్పుగోదావరిజిల్లా.

సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు:

మహారాజులు, న్యాయాధిపతులు, వక్తలు, మొదలగు గొప్పవారు బంగారుపత్రములను, వేసవవేలు మొదలగు ప్రత్యేక నోటీసులను, ప్రకటనలు సరిగా చెప్పబడును. ఒకవారము గడించుటకు రూ. 2. తీవ్రతంత్రమునకు ఖద్దుర తేలుకుకొనుటకు రూ. 5 దీనిని వ్రాయుటకు రూ. 20. సరిగ్గా పత్రములు వ్రాయుటకు రూ. 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రూ. 1. తరువాతి ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. జాలకము, మీ జననతేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతరు వివరములకు వ్రాయుడు. లేక ఖద్దుర దయచేయుడు.

Pandit Kalyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mint Street, Madras.

ధర సరసము! నమ్మక మైన సరకు!!

స్వదేశీభాగిమానుసారా' స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!
అన్నిరకముల పప్పురమెంట్లు హింగూచేయునందే ప్రాంతం పాకిస్తామికులే చేరితొ యికబాక రయ్యచేయబడినవి. వివరము ఏల ఈ దిగుబడి-సముద్ర వ్రాయవలెను.

అంతి విలాసము
"ప్రేరూరి"

ది ఈస్టరన్ కన్వెన్షన్ మార్పు,

61, ఆదియప్పనాయకవిధి,
జి. టి., మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్., బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రూ. 10,00,000
బారీ చేయబడినటువంటిది,
వసూలుచేయబడినటువంటిది,
మూలధనము 1,00,000
నీజకోడిపాట్లకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహం గలదు. కరెంటు అకౌంట్లు రోజు
వారి నిలువములకు వడ్డీ గలదు.

ఫిక్స్డ్ డిపజిట్లు పై
5% వడ్డీ
సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లు పై
4% వడ్డీ
2 1/2% వడ్డీ
అన్ని వివరములకు వ్యాపారముచేయుటకు, వివరములకు బ్యాంకు ప్రాంతం
గజల్ శ్రీరామమూర్తి, భో. పట్టాభిసేతా రామయ్య,
డైరెక్టరు మేనేజరు కాశ్యపి.

మా దోమ తెరలు, వంపుకట్టకపోయి తెలుపునగలిగి, గట్టి మూలలుగలిగియుండునట్లు తయారుచేయబడినవి. మడుచుకుపోవుటకు వీలగును ఇదియూ, బర్మా, సింగపూ నందంతటను, వందలవేలవేలవేల, వ్యాపారులకు ప్రసిద్ధిగాంచినవి.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	చదుపుకట్టకల	గండ్లపుకట్టకలు	ప్యాకేజీ
6	8	4 1/2	5-8	6-8	18 ప్యాకేజీ
6	4	4 1/2	6-8	7-8	18 ప్యాకేజీ
7	8 1/2	5	7-10	8-8	24 ప్యాకేజీ
7	5	5	8-4	9-8	24 ప్యాకేజీ

THE UNION TRADING Co.,
166, Harrison Road (P 3)
CALCUTTA

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిర్లీ కంపెనీ, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు. మోసములేదు.
మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కేంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.
నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ
నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయేమాపుద్దేశ్యము. బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎంగ్రేవింగ్ నగిషిషనులుచేయించి యివ్వబడును.
ప్రాప్తైటరు:-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

Deschiens' syrup
వీరభద్రుడు ఆంధ్రులకు
ఇది, ఆరోగ్యము, బలము, నిద్రాశుభ్రతకు, 30,000 ప్రత్యేక డోసులను కలిగి ఉన్నది. డెస్చియన్, ఛాట్
ఆంధ్రులకు, గృహములకు, ఎక్కడనుండూ ఉన్నది.

AMRUTANJAN

Price!
424

Best Indian Pain Balm
Sold Every Where.

ఈ ఆయిల్ వెండ్రుకలను శాశ్వతముగా మొలకవండు తొలగించును. రు 3-0-0. ఒక వెలవరకు రు 2-0-0 మాత్రమే. ధన్యంత్రాలయం, నాయనిపల్లి, పేటలొంపోడు.

శుక్లబందు

ఎంత దుర్బలమైన పీర్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంట లోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబందును కట్టుటలో చేరువొందినది శ్రీపురుషులను నిరతిశయప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన ధౌమ్యము లేదు. 25 మా. 2-8-0
త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపోడు, గోదావరిజిల్లా

ఈ నెలలోపుగానే

మాకు చేరునట్లుగా రు 2-0-0 పంపుచో తెనుగు లిఖితో తెనుగర్థములతోనున్న మా ఆరుగంపులైన పుస్తకములను పంపెదము ఈ పుస్తకములు పిల్లలుమాడ వదునగలరు. రెండు రూపాయలు పంపువారికి మాత్రమే బహుమతిగా నూరేండ్లు జీవించు వార్లను అనుపుస్తకముమాడ పంపబడును. 'జేదలై నచో' రు 1-8-0 మాత్రము పంపిన, 'పై సంస్కృత' పుస్తకములను పంపెదము.

మా ఆతంకని గ్రహ గుళికలను

ఉపయోగింపును. ఇవి మలబద్ధకమును, మెదడు దుర్బలత్వమును, నరముల దుర్బలత్వము మున్నగువాటిని పోగొట్టును. 32 గుళికలుగల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0 పూర్తివివరములకు మా కామశాస్త్రమును చూడుడు.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శ్రీమా న ఫోల్టా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
నెలకులభద్రుడు! (పోస్టుఖర్చులతో కలిపి) నుగియబడినవి!
తీరముల ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి శ్వాసకోశం కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షర్లవలె అరచి, అక్షరాలింబు, అగ్నిమాంద్యము, అలిచాహము, ఎక్కిళ్లు, ఉర్రూతలగంతులయందు బలశయము, పెక్కిలూ, పొచ్చుములు, శిరస్సు, ప్రేక్షు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి శోభనము పోగొట్టి చేరామును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేచ్చును.
ఈమాత్రలు మేనానాళిచ్చుటకు వెలుపేచున్నవి. ఇందు అనేక పీడనములు చేరవలె. అనుభవముగల పోషక దుగులుచేతను తరచుచూపుకొని ఈని చేర్చవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నీజమా తెలియగలదు.
చిత్రామాన్ (1888)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు గురుజోలూ, ఎలకపల్లె, కృష్ణాజిల్లా